

Nr 73

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändringar i den indirekta beskattningen; given Stockholms slott den 19 mars 1971.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden, föreslå riksdagen att bifalla de förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. STRÄNG

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att pälsvaruskatten och försäljningsskatten på s. k. äkta mattor slopas vid årsskiftet 1971/72 och att försäljningsskatten på guldsmedsvaror då samtidigt sänks från nuvarande 20 % till 10 %.

Vidare föreslås med verkan fr. o. m. den 1 juli 1971 vissa ändringar av företrädesvis teknisk natur i den särskilda varuskatten, skatten på malt- och läskedrycker, den s. k. bilaccisen, den allmänna energiskatten och de särskilda skatterna på motorbränslen samt i följd härav vissa ändringar i tulltaxan.

1 Förslag till

Förordning om upphävande av förordningen (1943: 477) om skatt å vissa pälsvaror

Härigenom förordnas, att förordningen (1943: 477) om skatt å vissa pälsvaror skall upphöra att gälla vid utgången av år 1971. Den upphävda förordningen gäller fortfarande i fråga om förhållande som hänför sig till tiden före nyss nämnda tidpunkt.

2 Förslag till

Förordning om ändring i förordningen (1948: 85) om försäljningsskatt

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1948: 85) om försäljningsskatt¹,

dels att i 2, 8, 10—13, 15, 18—19, 27 och 29—30 §§ ordet ”kontrollstyrelsen” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”riksskatteverket” i motsvarande form,

dels att 5, 6 och 25 §§ samt bilagan till förordningen skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

1 m o m². Skatten utgår med *tjugo* procent av varans beskattningsvärde.

I fråga om varor, som införs till riket av annan än registrerad säljare, skall dock skatten, i den omfattning som av förteckningen framgår, i stället utgå med i förteckningen upptaget belopp för viktenhet.

2 m o m³. Den som registrerats såsom säljare med skattepliktig försäljning är, i den mån ej annat av förteckningen framgår, skyldig att för varje kalenderår erlægga skatt med minst det belopp vilket i förteckningen angivits såsom minimiskatt. Om registreringen avsett endast en del av året, skall såsom minimiskatt erläggas vad av den i förteckningen angivna minimiskatten belöper på den tid, som omfattats av registreringen.

Minimiskatten må minskas med belopp motsvarande försäljningsskatten för sådana varor, som försålts under den tid, för vilken minimiskatten beräknas, men som visas hava av säljaren förvärvats

Föreslagen lydelse

5 §.

Skatten utgår med *tio* procent av varans beskattningsvärde.

¹ Senaste lydelse av

2 § 1965: 911

8 § 1960: 427

10—13 och 15 §§ 1959: 94

18—19 §§ 1965: 77

27 § 1959: 94.

* Senaste lydelse 1965: 77.

* Senaste lydelse 1949: 100.

Nuvarande lydelse

dessförinnan och därvid påförts skatt. För säljare, som bedrivit både skattepliktig och skattefri försäljning, må minimiskatten minskas jämväl med ett belopp motsvarande den försäljningsskatt, som skulle utgått för den skattefria försäljningen därest denna varit skattepliktig.

Har den skattepliktiga försäljningen avsett flera varuslag, för vilka minimiskatten är bestämd till olika belopp, skall minimiskatt erläggas med det högsta beloppet.

Föreslagen lydelse

6 §⁴

Beskattningsvärdet utgör

a) då varan av registrerad säljare försäljes till konsument: det avtalade vederlaget;

b) då varan av registrerad säljare — i annat fall än under a) avses — försäljes till någon som icke själv är registrerad säljare: det åsatta försäljningsvärdet;

c) då varan av registrerad säljare uttages från rörelse för annat ändamål än försäljning: det åsatta försäljningsvärdet;

d) då varan av annan än registrerad säljare införes till riket

för försäljning: det pris varan antages komma att betinga vid försäljning till konsument;

för annat ändamål: varans värde, beräknat enligt 4 § tulltaxeförordningen, med tillägg av den å varan belöpande tullen ävensom därutöver tjugofem procent av det sålunda uträknade beloppet; samt

d) då varan av annan än registrerad säljare införes till riket

för försäljning: det pris varan antages komma att betinga vid försäljning till konsument;

för annat ändamål: varans värde, beräknat enligt 4 § tulltaxeringsförordningen (1960: 391), med tillägg av den å varan belöpande tullen ävensom därutöver 11,11 procent av det sålunda uträknade beloppet; samt

e) då varan av annan än registrerad säljare försäljes till pris överstigande det enligt 3 § åsatta försäljningsvärdet: det belopp varmed vederlaget överstiger nämnda värde.

I fall, varom förmåles i 4 § 1 mom. sista stycket, är beskattningsvärdet lika med det åsatta försäljningsvärdet.

Kontrollstyrelsen äger, i den omfattning så lämpligen kan ske, föreskriva att det åsatta försäljningsvärdet skall utgöra beskattningsvärde jämväl vid försäljning som ovan under a) avses.

Riksskatteverket äger, i den omfattning så lämpligen kan ske, föreskriva att det åsatta försäljningsvärdet skall utgöra beskattningsvärde jämväl vid försäljning som ovan under a) avses.

⁴ Senaste lydelse 1952: 199.

25 §⁵

Vid införsel till riket av skattepliktig vara, för vilken skatt skall erläggas i samband med införseln, skall den skattskyldige, där ej annat nedan stadgas, i samband med tulltaxeringen av varan till tullmyndigheten i två exemplar avlämna en på tro och heder avgiven deklARATION angående varans beskattningsvärde.

Deklaration erfordras icke beträffande vara, för vilken skatt utgår med i förteckningen angivet belopp för viktenhet, ej heller beträffande annan vara därest denna införes till riket för annat ändamål än försäljning. I fråga om vara som sist sagts skall den skattskyldige i stället till tullmyndigheten avlämna skriftlig försäkran i två exemplar rörande ändamålet med införseln; dock att sådan försäkran icke erfordras om det är uppenbart att varan införes för annat ändamål än försäljning eller användning i förvärvssyfte.

Deklaration erfordras icke beträffande vara, vilken införes till riket för annat ändamål än försäljning. I fråga om sådan vara skall den skattskyldige i stället till tullmyndigheten avlämna skriftlig försäkran i två exemplar rörande ändamålet med införseln; dock att sådan försäkran icke erfordras om det är uppenbart att varan införes för annat ändamål än försäljning eller användning i förvärvssyfte.

Bilaga⁶

Förteckning över varor för vilka försäljningsskatt skall erläggas

i tulltaxan upptagna under nedanstående tulltaxenummer

Tulltaxenr	Varuslag
ur 71.01— 71.03	Naturpärlor och ädelstenar, ej utgörande artiklar för tekniskt bruk.
ur 71.12— 71.14	Varor av ädel metall, ej utgörande artiklar för tekniskt bruk. <i>Anm.</i> För urarmband av ädel metall skall skatt utgå även om de är fästade vid ur.
ur 71.15	Varor av naturpärlor eller av ädelstenar, ej utgörande artiklar för tekniskt bruk. <i>Anm.</i> Skatt skall ej utgå för varor, vilka tidigare inom riket varit föremål för försäljning till konsument, samt ej heller för ordnar, medaljer eller märken av guld, silver, platina eller annan ädel metall, där de utdelas såsom förtjänstecken eller utan betalning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om förhållande som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

⁵ Senaste lydelse 1965: 911.

⁶ Senaste lydelse 1965: 77.

3 Förslag till

Förordning om ändring i förordningen (1941: 251) om särskild varus- skatt

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1941: 251) om sär-
skild varus katt¹,

dels att i 3 § 2 mom., 3 a §, 4 § 2 mom., 5—6 §§ och 8 § 4 och 5
mom. ordet "kontrollstyrelsen" i olika böjningsformer skall bytas ut
mot "riksskatteverket" i motsvarande form,

dels att bilagan till förordningen skall ha nedan angivna lydelse.

Bilaga²

Förteckning över varor, för vilka särskild varus katt skall erläggas

Tulltaxe- nummer	Varuslag
ur 17.04	Socketkonfektyrer, icke innehållande kakao, med undantag av fondantmassor, mandelmassor, pastor och andra liknande halvfabrikat i bulk.
ur 18.06	Choklad och chokladvaror samt andra födoämnen innehållande kakao, med undantag av glass, glasspulver, glasspasta (glassmassa), puddingpulver och färdiga puddingar samt pulver, flingor, pastor och flytande beredningar för framställning av dryck.
ur 19.08	Biscuits och wafers med mellanlägg av kräm e. d. till övervägande delen överdragna med choklad.
ur 21.07	Konfektyrer, ej hänförliga till annat nummer, med undantag av massor, pastor och andra liknande halvfabrikat i bulk.
ur 33.06	För personligt bruk avsedda preparat av följande slag: parfym, parfymkräm, toalettvatten, rakbalsam och liknande preparat, med undantag av badtillsatsmedel och preparatet sprit, glycerin och rosenvatten, puder, puderkram, ansiktslera, ansiktsskum, ansiktsmask, smink och läppstift, med undantag av vitt ströpuder, puderkram med pudersubstans om högst 5 %, ofärgat cerat och preparat som är avsett speciellt för behandling av finnar el-

¹ Senaste lydelse av

3 § 2 mom. 1962: 31

3a § 1960: 426

4 § 2 mom. och 5 § 1960: 612

6 1965: 76

8 och 5 mom. 1960: 612.

² Senaste lydelse 1970: 711.

Tulltaxe-
nummer

Varuslag

---

ler liknande hudåkomma eller för döljande av ärr, födelse-
märke eller liknande huddefekt,
preparat för behandling av naglar, *med undantag av nagel-
lackborttagningsmedel och nagelvittpennor*,
hårvårdspreparat, *med undantag av medel för enbart scham-
ponering*,
preparat för behandling av ögonhår och ögonbryn, hårbort-
tagningsmedel,
medel mot transpiration, *med undantag av ättikterpreparat
och fotvårdsmedel*.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1971. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om förhållande som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

4 Förslag till

Förordning om ändring i förordningen (1960: 253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1960: 253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker¹,

dels att i 4—6 och 13 §§ ordet "kontrollstyrelsen" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "riksskatteverket" i motsvarande form,

dels att 3, 7 och 8 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i förordningen skall införas en ny paragraf, 8 a §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Beskattningsmyndighet är *kontrollstyrelsen*, som även utövar kontroll över tillverkningen. *Beträffande skatt, som utgår enligt denna förordning, skall vad i förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning är stadgat äga tillämpning.*

Kontrollstyrelsen äger utfärda de föreskrifter rörande redovisning och särskilda kontrollanordningar som *styrelsen* finner erforderliga för kontrollens utövande.

Det åligger tillverkare att lämna *kontrollstyrelsen* de uppgifter som erfordras för upprättande av statistik över tillverkningen och försäljningen av malt- och läskedrycker.

Beskattningsmyndighet är, *beträffande vara som tillverkas inom landet, riksskatteverket och, beträffande vara som införes till landet, generaltullstyrelsen.*

Riksskatteverket utövar *kontroll* över tillverkningen och äger utfärda de föreskrifter rörande redovisning och särskilda kontrollanordningar som *verket* finner erforderliga för kontrollens utövande.

Det åligger tillverkare att lämna *riksskatteverket* de uppgifter som erfordras för upprättande av statistik över tillverkningen och försäljningen av malt- och läskedrycker.

Beträffande skatt enligt denna förordning för vara som tillverkas inom landet gäller förordningen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning. 46 § nämnda förordning gäller beträffande skatt på vara som införes till landet.

¹ Senaste lydelse av
4 § 1961: 160
6 § 1965: 286.

Nuvarande lydelse

För lagrat lättöl, öl, starköl och läskedrycker skall *tillverkare*, där ej annat följer av 8 §, *erlägga skatt*. Skatten utgår för liter med

tolv öre för lagrat lättöl,
sextio öre för öl av typ A,
en krona trettio öre för öl av typ B,

två kronor för starköl, och
trettiofire öre för läskedrycker.

Skattskyldigheten inträder, då varan utlämnas från tillverkningsstället eller, såvitt angår öl eller starköl, där förtäres.

Föreslagen lydelse

7 §²

För lagrat lättöl, öl, starköl och läskedrycker skall, där ej annat följer av 8 §, *skatt erläggas av tillverkare eller, vid införsel till landet, den som i tullhänseende är att anse som varuhavare*. Skatten utgår för liter med

tolv öre för lagrat lättöl,
sextio öre för öl av typ A,
en krona trettio öre för öl av typ B,

två kronor för starköl, och
trettiofire öre för läskedrycker.

Skattskyldigheten inträder *för vara, som tillverkas inom landet, då varan utlämnas från tillverkningsstället eller, såvitt angår öl eller starköl, där förtäres samt för vara, som införes till landet, när införseln sker*.

8 §³

Deklaration skall avlämnas till kontrollstyrelsen för varje kalendermånad, under vilken tillverkning eller utlämning av skattepliktiga drycker förekommit, *och innehålla* uppgift om den myckenhet sådana drycker, som utlämnats från tillverkningsstället, samt den myckenhet på tillverkningsstället förtärt öl eller starköl, som där tillverkats. Särskild deklARATION skall avgivas för varje tillverkningsställe.

Deklaration skall insändas inom femton dagar efter utgången av den månad deklARATIONEN avser.

Om särskilda skäl därtill äro, äger *kontrollstyrelsen* medgiva, att deklARATION må insändas senare än i andra stycket sägs, dock senast inom tre månader efter utgången av den månad deklARATIONEN avser.

I deklARATION må särskilt för varje varuslag och, i fråga om öl, typ avdrag göras för myckenhet, som

Tillverkare skall lämna deklARATION till riksskatteverket för varje kalendermånad, under vilken tillverkning eller utlämning av skattepliktiga drycker förekommit, *med* uppgift om den myckenhet sådana drycker, som utlämnats från tillverkningsstället, samt den myckenhet på tillverkningsstället förtärt öl eller starköl, som där tillverkats. Särskild deklARATION skall avgivas för varje tillverkningsställe.

Om särskilda skäl därtill äro, äger *riksskatteverket* medgiva, att deklARATION må insändas senare än i andra stycket sägs, dock senast inom tre månader efter utgången av den månad deklARATIONEN avser.

² Senaste lydelse 1970: 6.

³ Senaste lydelse 1965: 286.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

a) utförts ur riket eller till svensk frihamn ävensom såvitt avser starköl, upplagts på provianteringsfrilager,

b) tillverkats vid annat tillverkningsställe eller vid införsel belagts med *tull*,

b) tillverkats vid annat tillverkningsställe eller vid införsel belagts med *skatt*,

c) utlämnats som kontrollprov,

d) efter utlämning återinförts till tillverkningsställets lager och för vilken avdrag icke gjorts med stöd av bestämmelserna under a)—c) ovan, eller

e) förstörts utanför tillverkningsstället, medan varan befunnit sig i tillverkarens besittning.

Riksskatteverket prövar, om och i vad mån avdrag får göras även för drycker, vars försäljning förorsakat den skattskyldige förlust på grund av bristande betalning från köpare.

Vid införsel till landet av starköl i den ordning som avses i 12 § 4 mom. h rusdrycksförsäljningsförordningen (1954: 521) skall skatt ej erläggas.

8 a §

Den, som inför skattepliktig vara till landet, skall erlägga skatt i den ordning som är föreskriven för tull. Skatten skall påföras i hela kronor så att överskjutande öretal bortfaller. Vad som i fråga om tull är föreskrivet om betalningsanstånd, ställande av säkerhet och påföljd för fördröjd eller utebliven betalning äger motsvarande tillämpning på skatten.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1971.

5 Förslag till

Förordning om ändring i förordningen (1956: 545) angående omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1956: 545) angående omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall¹,

dels att i 6, 9, 12—15, 20 och 23 §§ ordet "kontrollstyrelsen" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "riksskatteverket" i motsvarande form,

dels att 1—3 och 5 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i förordningen skall införas en ny paragraf, 26 §, och närmast före denna paragraf en ny rubrik av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

För motorfordon, som tillverkas inom riket eller hit införas, skall i de fall som nedan sägs erläggas omsättningsskatt till staten.

Skattepliktiga fordon enligt denna förordning äro personbilar, sådana med skåp-, stationsvagns- eller personbilskarosseri utrustade lastbilar, vilkas tjänstevikt ej överstiger 1 800 kilogram, samt motorcyklar, allt i den mån fordonen icke äro eller tidigare varit upptagna i bilregister.

Till skattepliktigt motorfordon hänföres även tidigare icke skattepliktigt fordon, som vid registrering upptages i bilregister som motorfordon av sådant slag som anges i andra stycket.

Skatt skall icke utgå

a) för bil, som är inrättad uteslutande för brandväsen eller för transport av sårade eller sjuka;

b) för sådan motorcykel, som avses i förordningen den 5 maj 1960 (nr 134) om mopeder; samt

c) för annan motorcykel, vilken är inrättad såsom invalidfordon och konstruerad för en hastighet av högst 30 kilometer i timmen.

I denna förordning användas uttryck och begrepp i samma betydelse som i vägtrafikförordningen. Tjänstevikt skall, där den ej vid beskattningstillfället framgår av typbesiktningssinstrument, besiktningssinstrument eller typintyg, beräknas enligt vägtrafikförordningen eller, där så ej kan ske, uppskattas med ledning av vad

I denna förordning användas uttryck och begrepp i samma betydelse som i vägtrafikförordningen. Tjänstevikt skall, där den ej vid beskattningstillfället framgår av typbesiktningssinstrument, besiktningssinstrument eller typintyg, beräknas enligt vägtrafikförordningen eller, där så ej kan ske, uppskattas med ledning av vad

¹ Senaste lydelse av 6 § 1963: 84
9 och 14 §§ 1959: 95.

² Senaste lydelse 1962: 266.

Nuvarande lydelse

som kan antagas vara normal tjänstevikt för samma eller liknande slag av fordon i färdigutrustat skick. För sådan uppskattning äger *kontrollstyrelsen* att i samråd med generaltullstyrelsen utfärda närmare föreskrifter.

Föreslagen lydelse

som kan antagas vara normal tjänstevikt för samma eller liknande slag av fordon i färdigutrustat skick. För sådan uppskattning äger *riksskatteverket* att i samråd med generaltullstyrelsen utfärda närmare föreskrifter.

2 §

Skattskyldighet inträder

a) för skattepliktigt motorfordon, som tillverkas inom riket, när fordonet av tillverkaren levereras till köpare eller uttages från rörelse utan samband med försäljning;

b) för skattepliktigt motorfordon, som införes till riket av någon som blivit enligt 12 § registrerad hos *kontrollstyrelsen* såsom importör, när fordonet levereras till köpare eller uttages från rörelsen utan samband med försäljning; *samt*

c) för *annat* skattepliktigt fordon, när det införes till riket.

b) för skattepliktigt motorfordon, som införes till riket av någon som blivit enligt 12 § registrerad hos *riksskatteverket* såsom importör, när fordonet levereras till köpare eller uttages från rörelsen utan samband med försäljning,

c) för skattepliktigt fordon, *som införes till riket av annan än registrerad*, när det införes till riket;

d) *i fall, som avses i 1 § tredje stycket, när fordonet registreras.*

3 §

Skattskyldiga äro

a) för motorfordon, som tillverkats inom riket, tillverkaren;

b) för motorfordon, som införes till riket av registrerad importör, denne; *samt*

c) för motorfordon, som eljest införes till riket, den för vars räkning införseln äger rum.

b) för motorfordon, som införes till riket av registrerad importör, denne;

c) för motorfordon, som eljest införes till riket, den för vars räkning införseln äger rum;

d) *i fall, som avses i 1 § tredje stycket, fordonets ägare.*

5 §^a

Kontrollstyrelsen är beskattningsmyndighet i fråga om försäljning och uttag från rörelse. Vad i förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning är stadgat skall äga tillämp-

Riksskatteverket är beskattningsmyndighet i fråga om *omsättningsskatt* på försäljning och uttag från rörelse *och vid registrering enligt 1 § tredje stycket*. Vad i förordningen (1959: 92) om för-

^a Senaste lydelse 1960: 433.

Nuvarande lydelse

ning på *omsättningsskatt* som utgår i samband med försäljning och uttag som nu sagts.

Beträffande skattepliktig införsel är generaltullstyrelsen beskattningsmyndighet. Bestämmelserna i 46 § nyssnämnda förordning skola gälla jämväl vid införsel.

Föreslagen lydelse

farandet vid viss konsumtionsbeskattning är stadgat skall äga tillämpning på *skatt* som utgår i fall som nu sagts.

*Bestämmelser rörande skattskyldighet vid registrering*26 §⁴

Vid skattskyldighet enligt 2 § d meddelar riksskatteverket ägaren av motorfordonet beslut om skattepåföring. Skatten skall erläggas genom insättning på riksskatteverkets postgirokonto inom trettio dagar från den dag den skattskyldige erhållit del av beslutet.

Försummar den skattskyldige att inbetala skatten, kan den på framställning av riksskatteverket omedelbart uttagas genom utmätning.

Det åligger registreringsmyndigheten att utan dröjsmål till riksskatteverket skriftligen anmäla registrering av motorfordon, som medför skattskyldighet enligt denna förordning. Anmälan skall omfatta erforderliga uppgifter för påföring av omsättningsskatt.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1971.

⁴ Förutvarande 26 § upphävd 1959: 95

6 Förslag till

Förordning om ändring i förordningen (1957: 262) om allmän energiskatt

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1957: 262) om allmän energiskatt¹,

dels att punkten 3 övergångsbestämmelserna till förordningen skall upphöra att gälla,

dels att i 9 och 11 §§, 15 § 2 mom., 16, 18 och 19 §§, 20 § 1 och 3 mom., 21 och 22 §§, 23 § 1 och 3 mom. och 32 § ordet "kontrollstyrelsen" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "riksskatteverket" i motsvarande form,

dels att 6—8, 10, 12—14 §§, 15 § 1 mom., 17 §, 24 § 2 mom. och 25 § 2 mom. samt bilagan till förordningen skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i förordningen skall införas två nya paragrafer, 3 och 26 §§, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Riksskatteverket kan medgiva, att skatt för bränsle och elektrisk kraft som förbrukas vid produktion av värme vid kraftvärmeverk skall redovisas på grundval av uppmätt värmeförbrukning hos abonnenterna.

6 §

Den som inom riket producerar skattepliktigt flytande bränsle är skyldig att hos *kontrollstyrelsen* vara registrerad såsom producent av *dylikt* bränsle.

Den som i större omfattning återförsäljer eller förbrukar skattepliktigt bränsle eller håller sådant bränsle i lager må efter ansökan registreras hos *kontrollstyrelsen* såsom återförsäljare eller förbrukare av *dylikt* bränsle. När särskilda skäl därtill äro må även eljest den, som förbrukar skattepliktigt bränsle, efter ansökan registreras.

Den som inom riket producerar skattepliktigt flytande bränsle eller förbrukar sådant bränsle för framställning av därmed likvärdig vara är skyldig att hos *riksskatteverket* vara registrerad såsom producent av skattepliktigt bränsle.

Den som i större omfattning återförsäljer eller förbrukar skattepliktigt bränsle eller håller sådant bränsle i lager må efter ansökan registreras hos *riksskatteverket* såsom återförsäljare eller förbrukare av *dylikt* bränsle. När särskilda skäl därtill äro må även eljest den, som förbrukar skattepliktigt bränsle, efter ansökan registreras.

¹ Förordningen omtryckt 1964: 350.

² Förutvarande 3 § upphävd 1959: 96.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Skatten skall erläggas av den som är registrerad enligt 6 §. Införes bränsle till riket av annan än den som är sålunda registrerad skall dock skatten erläggas av den som inför bränslet.

Skatten skall erläggas av den som är *eller bort vara* registrerad enligt 6 §. Införes bränsle till riket av annan än den som är registrerad skall dock skatten erläggas av den som inför bränslet.

Skatt skall erläggas även av den som icke är registrerad enligt 6 § och som för annat ändamål än som avses i 24 § återförsäljer eller förbrukar bränsle, som förvärvats utan skatt eller med nedsatt skatt mot försäkringen enligt 26 §.

8 §

Skattskyldighet inträder

Skattskyldighet inträder

a) för den som är registrerad enligt 6 §, då bränsle av honom levereras till köpare, som icke är sålunda registrerad, eller tages i anspråk för annat ändamål än försäljning, och

a) för den som är *eller bort vara* registrerad enligt 6 §, då bränsle av honom levereras till köpare, som icke är registrerad, *eller till eget försäljningsställe för detaljförsäljning som icke utgöres av depå* eller tages i anspråk för annat ändamål än försäljning,

b) för den, som utan att vara registrerad enligt 6 §, inför bränsle till riket, vid införseln.

b) för den, som utan att vara registrerad enligt 6 §, inför bränsle till riket, vid införseln, och

c) i fall som avses i 7 § andra stycket, då bränslet levereras till köpare eller tages i anspråk för annat ändamål än försäljning.

10 §

Skatten utgår med i förteckningen angivet belopp för vikt- eller volymenhet.

Det ankommer på *kontrollstyrelsen* att i fråga om fasta bränslen fastställa skattesatser för hektoliter som svarar mot de i förteckningen angivna skattesatserna för ton.

Det ankommer på *riksskatteverket* att i fråga om fasta bränslen fastställa skattesatser för hektoliter som svarar mot de i förteckningen angivna skattesatserna för ton.

Utgör vid industriell tillverkning kostnaden för bränsle mera betydande del av tillverkningskostnaden, må riksskatteverket medgiva skälig nedsättning av skatten.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

Skatten för elektrisk kraft skall erläggas av den som förbrukat kraften.

Skyldighet att redovisa skatt till statsverket inträder då den elektriska kraften distribueras till förbrukare, som icke är registrerad enligt 11 § (skattepliktig distribution), eller då kraften av den som är sålunda registrerad nyttjas i egen rörelse (skattepliktig egenförbrukning).

Skyldighet att redovisa skatt till statsverket inträder då den elektriska kraften distribueras till förbrukare, som icke är registrerad enligt 11 § (skattepliktig distribution), eller då kraften av den som är sålunda registrerad nyttjas i egen rörelse (skattepliktig egenförbrukning). *I fråga om skyldighet att redovisa skatt skall såsom registrerad anses även den som bort vara registrerad.*

Vid skattepliktig distribution skall skatten av förbrukaren erläggas till registrerade distributören, i förekommande fall genom icke registrerad distributör. Har producent yrkesmässigt distribuerat kraft till förbrukare, är producenten med avseende å distributionen av sådan kraft att anses såsom registrerad distributör.

Har den, som enligt 11 § registrerats såsom producent, till annan distribuerat elektrisk kraft utan att detta skett yrkesmässigt, skall kraften anses vara förbrukad i den förstnämndes rörelse.

13 §

Registrerad distributör åligger att debitera och till statsverket inleverera skatten. Har debiterad skatt ej erlagts, skall den registrerade distributören likväl inleverera ett däremot svarande belopp, såvida icke annat följer av vad i 25 § 2 mom. d) stadgas.

Vid skattepliktig egenförbrukning skall förbrukaren inleverera skatten till statsverket.

I övriga fall skall förbrukaren inleverera skatten till statsverket.

14 §³

Skatten utgår med tio procent av kraftens beskattningsvärde.

Skatten utgår för elektrisk kraft för gatu- eller vägbelysning med 0,5 öre för kilowattimme och för annan kraft med tio procent av kraftens beskattningsvärde.

Med beskattningsår förstås tiden 1 juli—30 juni.

Beskattningsvärdet är lika med summa av de avgifter, som förbrukaren har att erlägga för den elektriska kraften. I den mån producent eller registrerad distributör själv förbrukar kraften, är beskattningsvärdet lika med summan av de avgifter, som skulle hava utgått, därest kraften försålts för likartad användning som hos producenten eller distributören. I beskattningsvärdet ingår icke skatt.

³ Senaste lydelse 1970: 573.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §

1 m o m. *Kontrollstyrelsen* äger, när särskilda skäl därtill äro, efter ansökan förordna, att skatten skall utgå med visst belopp för kilowattimme. Beloppet skall fastställas så att det för de förbrukare, varom fråga är, så nära som möjligt motsvarar den skatt som skulle hava utgått vid tillämpning av 14 § 1 mom.

1 m o m. *Riksskatteverket* äger, när särskilda skäl därtill äro, förordna, att skatten skall utgå med visst belopp för kilowattimme. Beloppet skall fastställas så att det för de förbrukare, varom fråga är, så nära som möjligt motsvarar den skatt som skulle hava utgått vid tillämpning av 14 § 1 mom.

17 §

Kontrollstyrelsen äger även i andra fall än som avses i 15 och 16 §§ föreskriva de avvikelser från stadgandena angående skattens bestämmande, som med hänsyn till särskilda omständigheter må finnas påkallade, dock att skatt icke i något fall må bestämmas att utgå med högre belopp än som eljest skolat följa av bestämmelserna i denna förordning.

Riksskatteverket äger även i andra fall än som avses i 15 och 16 §§ föreskriva de avvikelser från stadgandena angående skattens bestämmande, som med hänsyn till särskilda omständigheter må finnas påkallade, dock att skatt icke i något fall må bestämmas att utgå med högre belopp än som eljest skolat följa av bestämmelserna i denna förordning.

Utgör vid industriell tillverkning kostnaden för elektrisk kraft mera betydande del av tillverkningskostnaden, må riksskatteverket medgiva skälig nedsättning av skatten.

24 §

2 m o m. På särskild prövning av *kontrollstyrelsen* ankommer, huruvida och i vad mån avdrag jämväl må göras för

2 m o m. På särskild prövning av *riksskatteverket* ankommer, huruvida och i vad mån avdrag jämväl må göras för

a) bränsle, som skattskyldig förbrukat eller försålt för förbrukning för annat ändamål än energialstring,

b) bränsle, som skattskyldig förbrukat för framställning av bensin eller i förteckningen angivet skattepliktigt bränsle,

c) bränsle, som skattskyldig förbrukat eller försålt för förbrukning, i samband med tillverkning av motorer, för avprovning av motorer å provbädd eller å annan dylik anordning utan att transportmedel därvid framföres,

d) bränsle, som skattskyldig återtagit annorledes än i samband med återgång av köp,

e) bränsle, vars försäljning förorsakat den skattskyldige förlust på grund av bristande betalning från köparen,

f) bränsle, som skattskyldig förbrukat eller försålt för förbrukning vid industriell tillverkning,

f) bränsle, som skattskyldig förbrukat vid produktion av skattepliktig elektrisk kraft.

Nuvarande lydelse

där bränslekostnaden utgör mera betydande del av tillverkningskostnaden, samt

g) bränsle, som skattskyldig förbrukat vid produktion av skattepliktig elektrisk kraft.

Föreslagen lydelse

25 §

2 m o m. På särskild prövning av *kontrollstyrelsen* ankommer, huruvida och i vad mån avdrag jämväl må göras för

a) elektrisk kraft som förbrukats eller försålts för förbrukning för annat ändamål än energialstring,

b) elektrisk kraft, som använts i omedelbart samband med sådan förbrukning för vilken avdrag må göras enligt a),

c) elektrisk kraft, som förbrukats eller försålts för förbrukning vid framställning av bensin eller i förteckningen angivet skattepliktigt bränsle,

d) elektrisk kraft, vars försäljning förorsakat den redovisningsskyldige förlust på grund av bristande betalning från förbrukare eller icke registrerad distributör av elektrisk kraft.

e) elektrisk kraft, som förbrukats eller försålts för förbrukning vid industriell tillverkning, där kraftkostnaden utgör mera betydande del av tillverkningskostnaden, samt

f) skatt för bensin eller annat bränsle, som förbrukats vid produktion av skattepliktig elektrisk kraft, i den mån motsvarande avdrag icke medgivits enligt 7 § 2 mom. c) förordningen om bensinskatt eller 24 § 2 mom. g) denna förordning.

2 m o m. På särskild prövning av *riksskatteverket* ankommer, huruvida och i vad mån avdrag jämväl må göras för

e) skatt för bensin eller annat bränsle, som förbrukats vid produktion av skattepliktig elektrisk kraft, i den mån motsvarande avdrag icke medgivits enligt 7 § 2 mom. c) förordningen om bensinskatt eller 24 § 2 mom. f) denna förordning.

26 §⁴

Konungen eller myndighet som Konungen bestämmer får medgiva, att bränsle eller elektrisk kraft för ändamål som angivas i 24 och 25 §§ får inköpas av annan än registrerad utan skatt eller med nedsatt skatt mot försäkran till leverantören angående användningen av bränslet eller kraften.

⁴ Förutvarande 26 § upphävd 1959: 96.

Bilaga

Förteckning över vissa bränslen för vilka allmän energiskatt skall erläggas

Tulltaxe- nummer	Bränsle	Skattesats
ur 27.01	Stenkol	12 kronor för ton
ur 27.01	Stenkolsstybb samt stenkolsbriketter och liknande fasta bränslen, framställda av stenkol	6 kronor för ton
ur 27.02	Brunkolsbriketter	6 kronor för ton
ur 27.04	Koks och koksriketter	14 kronor för ton
ur 27.04	Koksstybb	6 kronor för ton
ur 27.10	Fotogen med tillsats som möjliggör drift av snabbgående dieselmotor	25 kronor för m ³
ur 27.10	Motorbrännolja, eldningsolja och bun- kerolja med en viskositet i cSt-enheter av:	
	högst 20 vid 20° C (skatteklass I)	25 kronor för m ³
	mer än 20 vid 20° C (skatteklass II) ..	16 kronor för m ³
	<i>Anm.</i> Skatten på oljor beräknas efter va- rans fakturerade volym. Kan skatten icke beräknas på sådant sätt eller sker fakture- ring annorledes än enligt vedertagna grun- der, äger beskattningsmyndigheten fastställa grunder för beräkning av volymen.	

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1971.

För obeskattat bränsle som registrerad vid ikraftträdandet förvarar på annat försäljningsställe för detaljförsäljning än depå inträder skattskyldighet vid ikraftträdandet.

7 Förslag till

Förordning om ändring i förordningen (1961: 372) om bensinskatt

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1961: 372) om bensinskatt,

dels att i 4—6 §§ ordet "kontrollstyrelsen" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "riksskatteverket" i motsvarande form,

dels att 1—3 och 7 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Till staten skall enligt bestämmelserna i denna förordning erläggas särskild skatt (bensinskatt) för

a) bensin ävensom andra motorbränslen, som innehålla minst 70 viktprocent bensin (ur tulltaxenummer 27.10); samt

b) alkohol (etanol, etylalkohol), denaturerad, andra acykliska alkoholer ävensom andra än under a) avsedda blandningar, som innehålla sådana alkoholer, allt under förutsättning att varorna är avsedda för användning till motordrift (ur tulltaxenummer 22.08, 29.04 och 38.19).

Skatt skall dock icke utgå för mineraloljeprodukt, som införes till riket för att vid oljeraffinaderi användas uteslutande såsom råvara vid tillverkning av bensin.

a) bensin, annan än kemiskt ren bensin, ävensom andra motorbränslen, som innehålla minst 70 viktprocent bensin (ur tulltaxenummer 27.10); samt

b) metylalkohol (metanol), etylalkohol (etanol), propylalkohol, isopropylalkohol och andra än under a) avsedda blandningar, som innehålla sådana alkoholer (ur tulltaxenummer 22.08, 29.04 och 38.19), allt under förutsättning att varorna äro avsedda för användning till motordrift (motoralkohol).

Skatt skall dock icke utgå för mineraloljeprodukt, som införes till riket för att vid oljeraffinaderi användas uteslutande såsom råvara vid tillverkning av bensin. Skatt skall ej heller utgå för bensin, som är avsedd för annat ändamål än motordrift, eller motoralkohol, när varan tillhandahålles i särskild förpackning om högst en liter.

Vad i denna förordning stadgas om bensin skall hava avseende å samtliga i första stycket angivna skattepliktiga varuslag.

2 §¹

Skatten utgår med fyrtiotre öre för liter.

Skatten beräknas efter varans fakturerade volym. Kan skatten icke beräknas på sådant sätt eller

Skatten beräknas efter varans fakturerade volym. I denna skall dock icke inräknas smörjolja som

¹ Senaste lydelse 1965: 78.

Nuvarande lydelse

sker fakturering annorledes än enligt vedertagna grunder, äger beskattningsmyndigheten fastställa grunder för beräkning av volymen.

Föreslagen lydelse

tillsatts bensin för motordrift. Kan skatten icke beräknas på sådant sätt eller sker faktureringen annorledes än enligt vedertagna grunder, äger beskattningsmyndigheten fastställa grunder för beräkning av volymen.

3 §

Skattskyldighet inträder

a) för bensin, som av den som är registrerad enligt 5 § levereras till köpare, som icke är *sålunda* registrerad, eller tages i anspråk för annat ändamål än försäljning eller ock, vid avregistrering, ingår i hans lager, när leveransen, ianspråktagandet eller avregistreringen sker; *samt*

b) för bensin, som av annan än registrerad införes till riket, när införseln sker.

Skattskyldig är i fall som avses i första stycket a) *den registrerade och eljest* den för vars räkning införseln äger rum.

Skattskyldighet inträder

a) för bensin, som av den som är *eller bort* vara registrerad enligt 5 § levereras till köpare, som icke är registrerad, *eller till eget försäljningsställe för detaljförsäljning som icke utgöres av depå* eller tages i anspråk för annat ändamål än försäljning eller ock, vid avregistrering, ingår i hans lager, när leveransen, ianspråktagandet eller avregistreringen sker;

b) för bensin, som av annan än registrerad införes till riket, när införseln sker;

c) för bensin, som av annan än registrerad *inköpts mot försäkran enligt 7 § 2 mom. andra stycket, när bensinen säljes eller tages i anspråk för skattepliktigt ändamål.*

Skattskyldig är i fall som avses i första stycket *under a) den som är eller bort vara registrerad, under b) den för vars räkning införseln äger rum och under c) säljaren eller förbrukaren.*

7 §

1 m o m. I deklaration må avdrag göras för bensin, som

a) förvärvats för återförsäljning eller förbrukning i egen rörelse och för vilken skattskyldighet inträtt,

b) återtagits i samband med återgång av köp,

c) förbrukats eller försålt för förbrukning för framdrivande av tåg eller fordon å järnväg,

d) förbrukats eller försålt för förbrukning för framdrivande av luftfartyg, härunder inbegripet start av icke motordrivet flygplan, eller för varmkörning eller provkörning av luftfartygs motor,

e) förbrukats eller försålt för förbrukning, i samband med tillverkning av motorer, för avprovning av motorer å provbädd eller å annan dylik anordning utan att transportmedel därvid framföres,

Nuvarande lydelse

f) förbrukats eller försållts för annat tekniskt ändamål än motordrift, samt

g) av den skattskyldige eller för hans räkning utförts ur riket eller till svensk frihamn.

2 m o m². På särskild prövning av *Kontrollstyrelsen* ankommer, huruvida och i vad mån avdrag jämväl må göras för

a) bensin, som skattskyldig återtagit annorledes än i samband med återgång av köp,

b) bensin, vars försäljning förorsakat den skattskyldige förlust på grund av bristande betalning från köpare, samt

c) bensin, som förbrukats eller försållts för förbrukning vid produktion av skattepliktig elektrisk kraft.

Föreslagen lydelse

f) förbrukats eller försållts för förbrukning för annat tekniskt ändamål än motordrift *eller för framställning av vara som ej är lämpad eller avsedd för motordrift eller som försållts för att förpackas i sådan särskild förpackning om högst en liter som avses i 1 § andra stycket*, samt

2 m o m. På särskild prövning av *riksskatteverket* ankommer, huruvida och i vad mån avdrag jämväl må göras för

Konungen eller den myndighet Konungen bestämmer äger medgiva att bensin som angives i denna paragraf må inköpas av annan än registrerad utan skatt eller med nedsatt skatt mot försäkran till den skattskyldige angående bensinens användning.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1971.

För obeskattad bensin som registrerad vid ikraftträdandet förvarar på annat försäljningsställe för detaljförsäljning än depå inträder skattskyldighet vid ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1964: 271.

8 Förslag till

Förordning om ändring i förordningen (1961: 653) om brännoljeskatt

Härigenom förordnas, i fråga om förordningen (1961: 653) om brännoljeskatt¹,

dels att i 2, 3, 5, 6, 8—10, 12—14 och 16 §§ ordet "kontrollstyrelsen" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "riksskatteverket" i motsvarande form,

dels att 4 och 7 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §²

Skattskyldighet föreligger, förutom i fall som i andra stycket c och d sägs, endast för den som är registrerad enligt 3 §.

Skattskyldighet inträder
a) för registrerad tillverkare och registrerad leverantör då brännolja av honom levereras till köpare, som icke är registrerad enligt 3 §, eller tages i anspråk för annat ändamål än försäljning eller ock, vid avregistrering, ingår i hans lager;

b) för registrerad förbrukare då obeskattad brännolja påfylls bränsletank i motorfordon, vartill han är ägare, eller av honom överlåtes till den som icke är registrerad enligt 3 § eller ock, vid avregistrering ingår i hans lager;

c) för den som icke är registrerad enligt 3 § då brännolja för hans räkning införes till riket och då obeskattad brännolja påfylls bränsletank till motorfordon, vartill han är ägare;

d) för icke registrerad tillverkare och icke registrerad leverantör då han levererar obeskattad brännolja till köpare under sådana förhållanden att det icke är

Skattskyldighet inträder
a) för registrerad tillverkare och registrerad leverantör då brännolja av honom levereras till köpare, som icke är registrerad enligt 3 §, eller till eget försäljningsställe för detaljförsäljning som icke utgöres av depå eller tages i anspråk för annat ändamål än försäljning eller ock, vid avregistrering, ingår i hans lager;

c) för den som icke är registrerad enligt 3 § då brännolja för hans räkning införes till riket och då obeskattad brännolja påfylls bränsletank till motorfordon, vartill han är ägare, eller då sådan påfyllning sker av brännolja som inköpts mot försäkringen enligt 7 § sista stycket och skattskyldighet för oljan ej åvilar leverantören enligt d);

d) för icke registrerad tillverkare och icke registrerad leverantör då obeskattad brännolja eller brännolja, som inköpts mot försäkringen enligt 7 § sista stycket, le-

¹ Senaste lydelse av 5, 9, 10 och 16 §§ 1966: 222.

² Senaste lydelse 1966: 222.

Nuvarande lydelse

uppenbart att brännoljan är avsedd att förbrukas för annat ändamål än drift av motor i motorfordon.

Med ägare av motorfordon avses i denna förordning den som är eller böra vara antecknad i automobilregister såsom ägare av sådant fordon ävensom ägare av motorfordon, som brukas enligt interimslicens eller saluvagnslicens.

Förelagen lydelse

vereras av honom till köpare under sådana förhållanden att det icke är uppenbart att brännoljan är avsedd att förbrukas för annat ändamål än drift av motor i motorfordon.

7 §

Registrerad tillverkare och registrerad leverantör må i deklaration göra avdrag för brännolja, som

- a) förvärvats för återförsäljning eller förbrukning i egen rörelse och för vilken skattskyldighet tidigare inträtt,
- b) återtagits i samband med återgång av köp,
- c) av den skattskyldige eller för hans räkning utförts ur riket eller till svensk frihamn,

d) försålts till den som enligt 8 § punkten 1, 2 eller 3 *tulltaxeförordningen* äger åtnjuta tullfrihet för varor som införs till riket.

d) försålts till den som enligt 8 § punkten 1, 2 eller 3 *tulltaxeringsförordningen (1960: 391)* äger åtnjuta tullfrihet för varor som införs till riket.

På särskild prövning av *kontrollstyrelsen* ankommer, huruvida och i vad mån avdrag jämväl får göras för

På särskild prövning av *rikskattverket* ankommer, huruvida och i vad mån avdrag jämväl får göras för

- a) brännolja, som den skattskyldige återtagit annorledes än i samband med återgång av köp,
- b) brännolja, vars försäljning försakat den skattskyldige förlust på grund av bristande betalning från köparen.

Konungen eller den myndighet Konungen bestämmer äger medgiva att brännolja som angives i första stycket må inköpas av annan än registrerad utan skatt mot försäkran till leverantören angående oljans användning.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1971.

För obeskattad brännolja som registrerad vid ikraftträdandet förvarar på annat försäljningsställe för detaljförsäljning än depå inträder skattskyldighet vid ikraftträdandet.

9 Förslag till

Förordning om ändring i förordningen (1968: 430) om mervärdesskatt

Härigenom förordnas, att 8 § förordningen (1968: 430) om mervärdesskatt skall ha nedan angivna lydelse.

*Föreslagen lydelse**Nuvarande lydelse*8 §¹

Från skatteplikt undantages

1) fartyg för yrkesmässigt fiske, bogserbåt, livräddningskryssare, annat fartyg för yrkesmässig person- eller godsbefordran med nettodräktighet av minst 20 registerton, luftfartyg för yrkesmässig person- eller godsbefordran samt del, tillhör och utrustning till sådant fartyg eller luftfartyg, när varan säljes till fartygets eller luftfartygets ägare eller införes till landet för dennes räkning,

2) krigsmateriel som är underkastad utförselförbud och del till sådan krigsmateriel, när varan säljes till staten för militärt bruk eller för detta ändamål införes till landet för statens räkning,

3) läkemedel som utlämnas enligt recept eller säljes till sjukhus eller införes till landet i anslutning till sådan utlämning eller försäljning,

4) elektrisk kraft, värme samt gas, flygfotogen och annat bränsle för uppvärmning eller energialstring dock icke ved, torv, T-sprit eller annan fotogen än flygfotogen,

4) elektrisk kraft, värme samt gas, flygfotogen, *fotogen för drift av snabbgående dieselmotor* och annat bränsle för uppvärmning eller energialstring dock icke ved, torv, T-sprit eller annan fotogen än flygfotogen och *fotogen för drift av snabbgående dieselmotor*,

5) allmän nyhetstidning,

6) medlemsblad, periodisk publikation som väsentligen framstår som organ för sammanslutning med huvudsakligt syfte att verka för religiöst, nykterhetsfrämjande, politiskt, idrottsligt eller försvarsfrämjande ändamål eller att företräda vanföra eller arbetshindrade medlemmar samt utländsk periodisk publikation av annat slag, när prenumeration på sådan publikation förmedlas mellan prenumerant och utländsk utgivare eller när sådan publikation inkommer direkt till prenumerant,

7) personaltidning, program och katalog, när varan tillhandahålles utgivare som icke är skattskyldig och när varan säljes eller utlämnas av sådan utgivare eller införes till landet för sådan utgivares räkning,

8) konstverk, som är hänförligt till tulltaxenummer 99.01—99.03, när konstverket säljes av upphovsmannen på annat sätt än butiksmässigt eller i samband med utställning och när det uttages eller införes till landet av honom eller för hans räkning,

9) vatten för vattenverk,

10) varulager, inventarium och annan tillgång som tillhör verksamhet, hos överlåtelse sker i samband med överlåtelse av verksamheten eller del därav, fusion eller liknande förfarande,

¹ Senaste lydelse 1970: 183.

11) begagnad personbil och begagnad motorcykel, när sådant fordon omsättes inom landet,

12) tullfri trycksak och framkallad eller enbart exponerad mikrofilm, när varan införes till landet som gåva eller annars utan vederlag, samt *spritdryck*, *vin*, tobaksvara, cigarettpapper och cigarett-hylsa vid införsel till landet i den ordning som avses i 12 § 4 mom.

h) rusdrycksförsäljningsförordningen *den 26 maj 1954 (nr 521)* eller 1 § andra stycket förordningen *den 16 juni 1961 (nr 394)* om tobaksskatt.

(Se vidare anvisningarna.)

12) tullfri trycksak och framkallad eller enbart exponerad mikrofilm, när varan införes till landet som gåva eller annars utan vederlag, samt *rusdryck*, tobaksvara, cigarettpapper och cigarett-hylsa vid införsel till landet i den ordning som avses i 12 § 4 mom.

h) rusdrycksförsäljningsförordningen *(1954: 521)* eller 1 § andra stycket förordningen *(1961: 394)* om tobaksskatt.

(Se vidare anvisningarna.)

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1971.

10 Förslag till

Förordning om ändring i tulltaxan (1968: 25)¹

Härigenom förordnas, att tulltaxenr 18.06, 22.01, 22.02 och 22.03 samt *Anm.* efter tulltaxenr 22.10 tulltaxan (1968: 25) skall ha nedan angivna lydelse. Till följd härav kommer 18 och 22 kap. tulltaxan att ha följande lydelse från och med den dag då denna förordning träder i kraft.

*18 kap. Kakao och varor därav*²

Anmärkningar

1. Detta kapitel omfattar icke sådana varor, innehållande kakao, som avses i nr 19.02, 19.08, 22.02, 22.09 och 30.03.
2. Nr 18.06 omfattar sockerkonfektyrer, innehållande kakao, ävensom, med de undantag som stadgas i anm. 1 till detta kapitel, andra födoämnen, innehållande kakao.

18.01	Kakaoböner, hela eller krossade, även rostade	fri
18.02	Kakaoskal och kakaoavfall	fri
18.03	Kakaomassa (härunder inbegripet kakaomassa i block), även avfettad . . . . . 100 kg	11: —
18.04	Kakaosmör (kakaofett) . . . . . 100 kg	11: —
18.05	Kakaopulver, icke sötat . . . . . 100 kg	11: —
18.06	Choklad och chokladvaror samt andra födoämnen, innehållande kakao:	
	A. glass, glasspulver, glasspasta (glassmassa) och puddingpulver	fri
	B. andra slag:	
	1. andra än färdiga puddingar samt pulver, flingor, pastor och flytande beredningar för framställning av dryck	6 %
	2. färdiga puddingar samt pulver, flingor, pastor och flytande beredningar för framställning av dryck	20 %

¹ Tulltaxan omtryckt 1970: 629.² Senaste lydelse av 18 kap. 1970: 629.

22 kap. Drycker, alkohol och ättika³**Anmärkningar**

1. Detta kapitel omfattar icke:
  - a) havsvatten (nr 25.01);
  - b) destillerat vatten och annat vatten av motsvarande eller högre renhetsgrad (nr 28.58);
  - c) vattenlösningar av ättiksyra, innehållande mer än 10 viktprocent ättiksyra (nr 29.14);
  - d) medikamenter (nr 30.03);
  - e) parfymer och toalettmedel (33 kap.).
2. Vid tillämpning av tulltaxenummer eller underavdelningar av tulltaxenummer, där alkoholhalt uttryckes i volymprocent, skall halten beräknas vid +15° C.

22.01	Vatten, mineralvatten, kolsyrat vatten, is och snö ..	fri
22.02	Lemonader, aromatiserat mineralvatten, aromatiserat kolsyrat vatten och andra alkoholfria drycker, med undantag av frukt- och köksväxtsaft, hänförlig till nr 20.07	fri
22.03	Maltdrycker, med en alkoholhalt:	
	A. icke överstigande 1,8 viktprocent (lättöl) .. 100 l	10: —
	B. överstigande 1,8 men icke 3,6 viktprocent (öl av typ A och B)	12: —
	C. överstigande 3,6 viktprocent (starköl) .... 100 l	14: —
22.04	Druvmust i jäsning, ävensom druvmust, vars jäsning avbrutits på annat sätt än genom tillsats av alkohol:	
	A. på kärl rymmande högst 10 liter	30: —
	B. på andra kärl	12: —
22.05	Vin av färska druvor; druvmust, vars jäsning avbrutits genom tillsats av alkohol:	
	A. musserande	120: —
	B. andra slag, med en alkoholhalt:	
	1. icke överstigande 14 volymprocent:	
	a. på kärl rymmande högst 10 liter .. 100 l	30: —
	b. på andra kärl	12: —
	2. överstigande 14 volymprocent:	
	a. på kärl rymmande högst 10 liter .. 100 l	81: —
	b. på andra kärl	60: —
22.06	Vermut och annat vin av färska druvor, berett med växtdeklar eller aromatiska ämnen, med en alkoholhalt:	
	A. icke överstigande 14 volymprocent:	
	1. på kärl rymmande högst 10 liter	30: —
	2. på andra kärl	12: —
	B. överstigande 14 volymprocent:	
	1. på kärl rymmande högst 10 liter	81: —
	2. på andra kärl	60: —
22.07	Andra jästa drycker, såsom cider (äppel- och päronvin) och mjöd:	
	A. musserande, andra än cider	120: —

³Senaste lydelse av 22 kap. 1970: 629.

B. andra slag, med en alkoholhalt:		
1. icke överstigande 14 volymprocent:		
a. på kärl rymmande högst 10 liter	100 l	30: —
b. på andra kärl	100 l	12: —
2. överstigande 14 volymprocent:		
a. på kärl rymmande högst 10 liter	100 l	81: —
b. på andra kärl	100 l	60: —
22.08 Alkohol (etanol, etylalkohol), odenaturerad, med en alkoholhalt av minst 80 volymprocent; alkohol (etanol, etylalkohol), denaturerad, oavsett alkoholhalten:		
A. avsedda att användas uteslutande för kemisk omvandling		fri
B. andra		7,2 %
22.09 Alkohol (etanol, etylalkohol), odenaturerad, med en alkoholhalt av mindre än 80 volymprocent; brännvin, likör och andra alkoholhaltiga drycker; alkoholhaltiga beredningar (s. k. koncentrerade extrakt) för framställning av drycker:		
A. likör, bitter och liknande drycker	100 l	111: —
B. andra drycker, alkohol, odenaturerad, med en alkoholhalt av mindre än 80 volymprocent härunder inbegripen:		
1. på kärl rymmande högst 10 liter	100 l	81: —
2. på andra kärl . . . . 100 l av 50 % alkoholhalt vid + 15° C		21: —
C. alkoholhaltiga beredningar (s. k. koncentrerade extrakt) för framställning av drycker		6 %
22.10 Ättika		7,2 %

Anm. För spritdrycker eller viner, vilka införes i den ordning som anges i 12 § 4 mom. c) rusdrycksförsäljningsförordningen (1954: 521) utgår, om tullfrihet ej åtnjutes, tull med följande belopp, räknat för helbutelj om 75 centiliter:

Cognac	54: —
Armagnac, brandy, cau-de-vie och whisky	45: —
Andra spritdrycker, ej hänförliga till tulltaxenr 22.08	39: —
Vin:	
musserande:	
champagne	25: —
annat	16: —
andra slag med en alkoholhalt:	
överstigande 14 volymprocent	16: —
icke överstigande 14 volymprocent	7: —

För spritdrycker eller viner, vilka införes i den ordning som anges i 12 § 4 mom. h) rusdrycksförsäljningsförordningen, utgår tull med av parihandelsbolaget för rusdrycker fastställt belopp, motsvarande:

- 1) tull enligt vad i 22 kap. sägs;
- 2) omsättningsskatt enligt 2 § 1 mom. förordningen (1957: 209) om skatt på sprit och vin; samt
- 3) mervärdesskatt enligt förordningen (1968: 430) om sådan skatt.

För starköl som införes enligt första och andra styckena utgår tull med 3 kronor för liter.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1971.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 19 mars 1971.

Närvarande: Statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASP-LING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON, FELDT.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter *fråga om ändringar i den indirekta beskattningen* och anför.

1. Inledning

Genom beslut av 1970 års höstriksdag (Prop. 1970: 178, BeU 1970: 62, rskr 1970: 410) genomfördes den 1 januari 1971 vissa ändringar i beskattningen av choklad- och konfektyrvaror enligt förordningen (1941: 251) om särskild varuskatt samt vissa därav betingade följdändringar i förordningen (1960: 258) om utjämningskatt å vissa varor och förordningen (1968: 361) om avgift vid införsel av vissa bakverk. Ändringarna innebar i första hand att den särskilda varuskatten på sötvaror lades om från en värdeskatt till en enhetlig viktskatt. Därjämte vidtogs vissa justeringar av det skattepliktiga varuområdet. Propositionen i fråga byggde på förslag som framlagts av 1969 års punktskattutredning¹ i ett den 2 juli 1970 avgivet delbetänkande (SOU 1970: 37) Översyn av vissa punktskatter — De materiella reglerna. I detta betänkande redovisas resultatet av en översyn i tekniskt hänseende av de materiella reglerna för inte endast de redan nämnda skatterna utan också den särskilda varuskatten på tekniska preparat, försäljningskatten, pälsvaruskatten, skatten på malt- och läskedrycker, omsättningsskatten på motorfordon, energiskatten samt skatterna på bensin, brännolja och gasol.

Betänkandet har varit föremål för sedvanlig remissbehandling. Beträffande de remissinstanser och andra som avgett yttranden över betänkandet får jag hänvisa till prop. 1970: 178.

I betänkandet konstaterar utredningen inledningsvis att dess uppgift inte varit att behandla omfattningen eller avvägningen av punktbeskatt-

¹ Ledamöter departementsrådet Hans Fridolin (tillika ordförande), numera skattedirektören Einar E: son Thulin och departementssekreteraren Bo Willart.

ningen. För utredningen har det gällt att se över bestämmelserna för de enligt uppdraget aktuella punktskatterna i syfte att undanröja oklarheter och underlätta tillämpningen och kontrollen. Därmed har utredningen i princip utgått från att de gällande punktskatterna skall bibehållas och att de skall ge i stort sett oförändrade intäkter för staten.

Av skäl som jag återkommer till i det följande togs i prop. 1970: 178 endast upp de av utredningen föreslagna ändringarna i den särskilda varuskatten på choklad- och konfektyrvaror och därmed sammanhängande ändringar i bl. a. utjämningskatten. Dessa ändringar framstod som särskilt angelägna från skattetekniska synpunkter och borde därför genomföras utan ytterligare dröjsmål. Jag anmälde samtidigt min avsikt att senare återkomma till övriga av utredningen framförda förslag. Innan jag behandlar dessa skattefrågor och i anslutning därtill även tar upp visst förslag till ändring i mervärdeskatten har jag anledning att behandla den mera principiella frågan om punktskatternas ställning i skattesystemet.

2. Allmänna synpunkter på punktbeskattningen

Jag berörde denna fråga i prop. 1970: 178 med anledning av att man i ett flertal remissyttranden inte endast behandlat de av punktskatteutredningen förordade tekniska ändringarna utan också tagit upp frågan om en punktskatteavveckling. Önskemål härom hade framförts av flertalet företrädare för de av skatterna berörda branscherna.

Jag hänvisade i denna fråga till vad jag uttalat i prop. 1968: 100, i vilken förslaget om en omläggning av den allmänna varuskatten till en mervärdeskatt lades fram. Jag framhöll då, att det inkomstbortfall på ca 500 milj. kr. som en punktskatteavveckling vid den tiden beräknades medföra måste kompenseras genom en höjning av den generella indirekta beskattningen. I valet mellan att höja mervärdeskatten med inemot en procentenhet, som skulle erfordras, och att bibehålla en i princip oförändrad punktbeskattning ansåg jag avgörande skäl tala för den sistnämnda lösningen. Därmed fick en avveckling eller modifiering av vissa punktskatter skjutas på framtiden.

Detta uttalande hade, framhöll jag, allttjämt giltighet och någon punktskatteavveckling kunde i dagsläget inte komma i fråga. Även beträffande skatter, som punktskatteutredningen funnit vara behäftade med särskilda olägenheter och problem, måste därför frågan om en avveckling allttjämt anstå. I enlighet härmed behandlades som jag tidigare nämnt endast beskattningen av choklad- och konfektyrvaror i prop. 1970: 178.

Med anledning av propositionen väcktes motioner om en avveckling av försäljningskatten och pälsvaruskatten (motionerna 1970 I: 1239

och II: 1544). Detta föranledde följande uttalande av bevillningsutskottet i dess av riksdagen godkända betänkande (BeU 1970: 62, s. 18).

Utskottet hade under innevarande års vårriksdag anledning att behandla yrkanden om avveckling av nämnda punktskatter och förutsatte då att departementschefen i samband med behandlingen av 1969 års punktskatteutrednings första betänkande skulle ta ställning till frågan om punktskatternas framtida ställning. Utskottet uttalade liksom tidigare att just de i motionerna avsedda skatterna borde kunna påräkna viss prioritet i fråga om avveckling med hänsyn till de besvärande konsekvenser de medförde. Punktskatteutredningens överväganden kan i huvudsak anses bekräfta utskottets tidigare bedömning. Att departementschefen nu avvisar kraven på punktskatteavveckling får enligt utskottets mening ses som en ekonomisk bedömning och inte som ett ställningstagande till utredningens synpunkter på pälsvaruskatten och försäljningsskatten. Utskottet har tidigare, då avvecklingsfrågan förts fram i anslutning till mera omfattande skattepolitiska reformer funnit att andra åtgärder än en punktskatteavveckling borde ges företräde. Med anledning av det nu åter framförda yrkandet om avveckling av skatterna på pälsvaror, guldsmedsvaror och äkta mattor vill utskottet uttala att de berörda branscherna bör — i samband med behandlingen av de frågor som tagits upp av punktskatteutredningen men som inte behandlas i den förevarande propositionen — få ett definitivt besked, om dessa skatter skall helt eller delvis bibehållas. Enligt utskottets mening bör såvitt möjligt ekonomiskt utrymme skapas för en avveckling.

Under den tid som förflutit sedan jag i höstas berörde avvecklingsfrågan har inte något nytt tillkommit som föranleder mig att frångå min då redovisade principiella inställning till frågan. Jag anser det därför helt uteslutet att nu diskutera en punktskatteavveckling i sådan omfattning, som ett tillgodoseende av framförda önskemål skulle innebära. Det är inte heller möjligt att nu göra några utfästelser härom.

Vad jag i detta sammanhang har anledning att gå in på gäller därför endast den mera begränsade fråga, som 1970 års bevillningsutskott tagit upp, och som går ut på att de av pälsvaruskatten och försäljningsskatten på guldsmedsvaror och äkta mattor berörda branscherna bör få definitivt besked om dessa skatter skall helt eller delvis bibehållas.

3. Pälsvaruskatten och försäljningsskatten

3.1 Pälsvaruskatten

Beskattningen av pälsvaror regleras i förordningen (1943:477) om skatt å vissa pälsvaror. Skatten är konstruerad som en differentierad styckeskatt på beredning av pälsskinn inom landet och som en värdeskatt på importerade beredda pälsskinn och manufakturade pälsvaror.

Styckeskatten utgår med belopp som skall motsvara 10 % av det beräknade värdet av varje skinnslag vid utlämning från beredningsstället. Med ledning av aktuell prisstatistik fastställs beskattningsvärden och skattebelopp tre gånger om året för närmast följande fyramåna-

dersperiod. På så sätt anpassas beskattningen fortlöpande till prisutvecklingen.

Värdeskatten på importerade pälsvaror tas ut i samband med införseln och beräknas på varans tullvärde. Skatten utgör 10 % för beredda lösa skinn, 8 % för hopsydd skinn, 6 % för varor av pälskinn och 4 eller 2 % för kläder med pälsbesättning.

För budgetåret 1971/72 beräknas pälsvaruskatten ge en intäkt av 10 milj. kr., varav ca 6 milj. kr. kan beräknas falla på importbeskattningen.

Punktskatteutredningen framhåller, att konstruktionen av pälsvaruskatten som en kombinerad styckeskatt och värdeskatt gett anledning till kritik. Vid utformningen har man visserligen eftersträvat att uppnå en likformig beskattning, men detta mål har dock i praktiken inte helt kunnat uppnås. I en inom Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA) år 1967 gjord undersökning konstateras, att dyra importerade skinn i vissa fall belastas med högre skatt än i Sverige beredda skinn och att skatten på importerade pälsvaror kan skilja sig från skatten på motsvarande inhemska varor. Sådana olikheter i beskattningen borde enligt uttalande av EFTA:s råd elimineras.

Utredningen anför vidare att skatten erbjuder vissa problem i den praktiska tillämpningen. Det är svårt för en icke fackman att bestämma ett skins art, kvalitet och värde. Löncbearbetning av skinn utomlands medför kontrolltekniska svårigheter, pälsvaror som inköps i utlandet undgår lätt beskattning och från administrativ synpunkt är skatten tungarbetad och besvärlig. Speciellt den fortlöpande anpassningen av styckeskatten till prisutvecklingen utgör ett både omständligt och tekniskt besvärligt arbete för i första hand beskattningsmyndigheten.

Utredningen har undersökt möjligheterna att undanröja de påtalade olägenheterna och nackdelarna med skatten. Likformighet i beskattningen förutsätter enligt utredningen att den kombinerade stycke- och värdeskatten ändras till antingen en styckeskatt eller en värdeskatt för hela beskattningsområdet. Båda dessa alternativ har, framhåller utredningen, övervägts tidigare och då förkastats. För egen del finner utredningen, att alternativen är förenade med alltför stora olägenheter och problem för att kunna omsättas i praktiken. Utredningens slutsats blir därmed, att det inte är möjligt att utforma pälsvaruskatten på ett sätt som samtidigt uppfyller kraven på enkelhet och säkerhet i tillämpningen och EFTA-konventionens förpliktelser i fråga om likabehandling av importerade och inhemska varor. Med hänsyn härtill och med beaktande även av den relativt ringa avkastningen ifrågasätter utredningen om skatten inte bör avvecklas.

I de *remissyttranden*, i vilka pälsvaruskatten behandlats, har man allmänt framfört krav på skattens avveckling. Krav härom har därefter även framförts i skrivelser till finansdepartementet.

3.2 Försäljningsskatten

Enligt förordningen (1948: 85) om försäljningsskatt utgår skatt vid yrkesmässig försäljning inom landet och vid import av naturpärlor, ädelstenar och varor därav, ädelmetallvaror och knutna, s. k. äkta mattor. Skattskyldiga till försäljningsskatt är tillverkare, återförsäljare som frivilligt registrerat sig som skattskyldig och ej registrerad importör av skattepliktiga varor. I fråga om skattepliktig import av mattor utgår skatten som en viktskatt med lägst 10 och högst 100 kr. per kg. Annars utgår skatten som en värdeskatt med 20 % av varans försäljningspris inklusive skattens belopp. För registrerad återförsäljare utan egen tillverkning av skattepliktiga varor gäller, att skatt måste redovisas med visst minimibelopp för år. I fråga om återförsäljare av guldsmedsvaror utgör minimibeloppet 1 200 kr.

Försäljningsskatten beräknas för budgetåret 1971/72 ge en intäkt av 41 milj. kr., varav skatten på mattor beräknas uppgå till 6 milj. kr. Importbeskattningen ger endast ca en milj. kr. per år.

Punktskatteutredningen framhåller, att det mot försäljningsskatten på guldsmedsvaror anmärkts att den är mer betungande än andra punktskatter och att det föreligger svårigheter att upprätthålla beskattningen. I förstnämnda hänseende har man pekat på att skatten i betydande utsträckning tas ut i detaljhandeln av företagare som även har att redovisa mervärdeskatt och som därmed har en dubbel skyldighet att redovisa indirekt skatt. Häremot anför utredningen, att många företagare utnyttjat möjligheten att genom frivillig registrering som skattskyldig kunna driva verksamhet med obeskattade lager. Mot denna fördel står då det merarbete som skyldigheten att redovisa skatt för med sig. Skattskyldiga till försäljningsskatt intar inte heller efter mervärdeskattens tillkomst någon särställning i jämförelse med andra punktskatteskyldiga. Dubbel skattskyldighet gäller numera i princip generellt och den har sin grund i den allmänna utformningen av den indirekta beskattningen. Med hänsyn härtill finner utredningen inte anledning att närmare gå in på skattens allmänna konstruktion och konstaterar dessutom att skatten numera tekniskt sett fungerar bra.

De påtalade svårigheterna att upprätthålla beskattningen hänger enligt utredningen bl. a. samman med att guldsmedsvarorna genom sitt värde inbjuder till smuggling och därtill lätt kan smugglas. Praktiska svårigheter föreligger dessutom att kontrollera om resandes införsel av varor som inköpts utomlands håller sig inom gällande värdegräns för tull- och skattefrihet eller om medförda varor utgör sådana reseförnödenheter som fritt får införas. Dessa förhållanden innebär uppenbara risker för skatteundandräkt och det är enligt utredningen fullt klart att det sker en inte obetydlig införsel som ej blir beskattad. Även om åtgärder vidtagits för att motverka de nämnda förhållandena, t. ex. ge-

nom begränsning av den skattefria försäljningen ombord på fartyg i internordisk trafik och ombord på flygplan, har därmed problemet inte lösts på ett tillfredsställande sätt. Utredningen har inte funnit någon skatteteknisk lösning på problemet och nödgas därmed konstatera att skatten i förevarande hänseende är behäftad med inte oväsentliga olägenheter.

Utredningen har även tagit upp den bl. a. av riksdagen behandlade frågan om skattelättnader för det konstnärliga ädelsmidet. Utredningen diskuterar möjligheterna att åstadkomma detta genom övergång till någon form av viktbeskattning, genom inskränkningar i det skattepliktiga varuområde eller genom en differentierad värdebeskattning. Samtliga alternativa lösningar avvisas dock av skattetekniska och kontrolltekniska skäl men också med hänsyn till att resultatet i vissa fall skulle medföra avsevärda förskjutningar i skattebelastningen mellan olika kategorier skattskyldiga och varor.

Beträffande försäljningsskatten på knutna mattor framhåller utredningen att auktionsförsäljning och ambulerande försäljning av mattor erbjuder vissa problem. Vidare motsvarar viktskatten på importerade mattor inte alltid den värdeskatt, som utgår vid försäljning inom landet. Det kan därför ibland vara lönande att betala skatt vid införseln i stället för vid försäljningen. Att komma till rätta med detta problem genom en ytterligare differentiering av viktskatten eller genom att gå över till en värdeskatt även för importen finner utredningen inte möjlig. Därför föreslår utredningen endast den ändringen att skattesatsen 100 kr. per kg för importerade mattor innehållande natursilke slopas. Sådana mattor skiljer sig numera inte prismässigt från andra mattor i sådan utsträckning, att det framstår som motiverat att bibehålla en högre skattesats för dessa mattor.

I *remissyttranden*, som lämnats av företrädare för de av försäljningsskatten berörda branscherna, har man genomgående krävt en omedelbar avveckling av skatten. Man har därvid särskilt framhållit, att guldsmedsbranschen brottas med stora ekonomiska svårigheter, som inte minst har sin orsak i beskattningen. Omsättningen har dalat oavbrutet under senare år, vilket främst har sin förklaring i att man i betydande utsträckning utnyttjar möjligheten till skattefria inköp i utlandet.

Förnyade framställningar om en avveckling av skatten har därefter gjorts i skrivelser till finansdepartementet.

3.3 Departementschefen

Pälsvaruskatten och försäljningsskatten utgör en beskattning som blev bestående efter avvecklingen av 1940 års allmänna omsättningsskatt. Enligt vad jag tidigare anfört beräknas inkomsterna av dessa skatter under budgetåret 1971/72 bli ca 51 milj. kr., varav 10 milj. kr. i pälsvaru-

skatt och ca 41 milj. kr. i försäljningsskatt. Av sistnämnda belopp kan ca 35 milj. kr. beräknas falla på guldsmedsvaror. Medan pälsvaruskatten gett en tämligen konstant inkomst under en följd av år, har inkomsten av försäljningsskatten varit sjunkande. Jämfört med förhållandena vid mitten av 1960-talet har inkomsterna av försäljningsskatten minskat med ca 25 % och för budgetåret 1972/73 beräknas inkomsten sjunka ytterligare från 41 till 37 milj. kr. Väsentligen faller nedgången på beskattningen av guldsmedsvaror.

Från branschhåll har som skäl för en avveckling särskilt framhållits att skatterna ger en relativt liten inkomst för staten och därför är av underordnad statsfinansiell betydelse. Jag anser inte att detta utgör något bärande skäl. Ser man endast till en viss punktskatt skulle samma argument kunna anföras för ytterligare avvecklingar och den sammanlagda effekten skulle då bli ett inkomstbortfall av en storlek som måste kompenseras. Andra omständigheter föreligger emellertid som enligt min mening utgör starkare motiv för en omprövning av de nu aktuella skatterna.

Punktskatteutredningen framhåller att pälsvaruskatten har en konstruktion som medför inte endast avsevärda tillämpnings- och kontrollproblem utan också olikheter i beskattningen på ett sätt som föranlett kritik från utlandet. Utredningen hänvisar till uttalanden av EFTA:s råd varav framgår, att skatten ej anses vara förenlig med EFTA-överenskommelsens regler och att krav ställts om att olikheterna i beskattningen undanröjs.

Försäljningsskatten är enligt utredningen behäftad med problem av delvis annan art. I fråga om skatten på mattor ger vissa försäljningsformer problem. Beträffande skatten på guldsmedsvaror föreligger särskilda svårigheter att upprätthålla en effektiv importbeskattning. Utredningen konstaterar, att det sker en betydande införsel av guldsmedsvaror som undgår beskattning på grund av bristfälliga kontrollmöjligheter. De åtgärder som vidtagits i form av begränsning av den skattefria försäljningen av sådana varor ombord på fartyg och flygplan har inte löst detta problem.

De av utredningen påtalade förhållandena förtjänar beaktande. Den kritik som riktats mot pälsvaruskatten, bl. a. från EFTA-medlemmarna, finner jag vara sådan att en avveckling av skatten framstår som befogad. Lika starka skäl föreligger knappast enligt min mening för en avveckling av försäljningsskatten. När det gäller skatten på mattor finns det emellertid anledning att särskilt beakta, att skatteintäkterna så gott som helt hänförs till import från utvecklingsländer. En avveckling av skatten med åtföljande sänkning av priserna borde därför kunna få viss betydelse för dessa länders export till Sverige och innebära en hjälp i linje med vår biståndspolitik. Det kan tilläggas att samma synpunkter åbero-

pats i andra sammanhang för liberaliseringar på både skatte- och tullområdet. Med hänsyn till det anförda finner jag skäl föreligga för en avveckling även av försäljningsskatten på mattor.

Vad slutligen gäller försäljningsskatten på guldsmedsvaror är det uppenbart att omsättningen inom landet är i sjunkande. Från branschhåll har framhållits att skatten i hög grad bidragit till den negativa utvecklingen. Det kan inte förnekas att dessa synpunkter har visst fog för sig. Även om man i princip kan hävda att varje punktskatt har negativa verkningar utifrån den berörda branschens egna intressen, synes skatten på guldsmedsvaror med tiden fått menliga verkningar för de inhemska branschföretagen på ett sätt som saknar motsvarighet inom andra punktbeskattade områden. Jag har även i detta sammanhang haft anledning att beakta den positiva syn på en avveckling av skatten som framkommit vid tidigare behandling av frågan i riksdagen, varvid riksdagen dessutom särskilt uttalat sig för åtgärder till gagn speciellt för det konstnärliga ädelsmidet. Utredningen har särskilt behandlat sistnämnda fråga utan att finna någon godtagbar teknisk lösning. Utan eget ställningstagande har utredningen därvid dock pekat på att en allmän sänkning av skatten skulle komma även det konstnärliga ädelsmidet till godo. Detta uttalande antyder enligt min mening en lösning som mot bakgrund av vad jag i övrigt anført framstår som motiverad. Vad jag här åsyftar går ut på en sänkning av skatten till hälften av vad den nu utgör och att frågan om en fullständig avveckling av skatten får anstå till dess ekonomiska förutsättningar härför föreligger.

I enlighet med det anförda förordar jag således att pälsvaruskatten och försäljningsskatten på mattor slopas och att försäljningsskatten på guldsmedsvaror sänks till hälften, dvs. att nuvarande skattesatsen 20 % sänks till 10 %. Vidare förordar jag att bestämmelserna om skyldighet att erlägga försäljningsskatt med visst minimibelopp per år samtidigt slopas.

De nu förordade åtgärderna betyder ett inkomstbortfall för staten om ca 35 milj. kr. för helt år enligt aktuella förhållanden. Ett så stort skattebortfall kan inte accepteras för budgetåret 1971/72. Jag förordar därför att åtgärderna genomförs med verkan fr. o. m. den 1 januari 1972, varigenom inkomstbortfallet för det nämnda budgetåret blir begränsat till ca 10 milj. kr. De förordade avvecklingarna och sänkningen av skatten på guldsmedsvaror bör inte förenas med någon restitution av skatt som belastar ineliggande lager vid årsskiftet 1971/72.

Några ytterligare avvecklingar inom punktskatteområdet kan, som jag redan inledningsvis anför, inte komma i fråga f. n. Vad jag tar upp i det följande gäller därför endast ändringar av företrädesvis teknisk natur i andra indirekta skatter på grundval av punktskatteutredningens betän-

kande. Ett av utredningsförslagen berör även mervärdeskatten. Härutöver behandlas inte mervärdeskatten i detta sammanhang. Min avsikt är dock att senare i år återkomma med förslag till vissa ändringar av teknisk natur i mervärdeskatten för genomförande från ingången av år 1972.

4. Den särskilda varuskatten

4.1 Gällande ordning

Enligt förordningen (1941: 251) om särskild varuskatt utgår skatt på choklad- och konfektyrvaror samt på tekniska preparat. Den i detta sammanhang aktuella beskattningen av sistnämnda varor omfattar parfym, toalettmiddel och kosmetiska preparat hänförliga till tulltaxen 33.06 samt kemiska kompresser och tillbehör avsedda för hårpermanering hänförliga till tulltaxen 38.19. Beskattningsområdet är i detalj angivet i en vid förordningen fogad varuförteckning. Enligt denna gäller vissa speciella inskränkningar i skatteplikten. Sålunda gäller undantag från skatteplikt för schamponeringsmedel, vissa hårborttagningsmedel, vissa transpirationsmedel, ströpunder, vissa puderkrämer samt preparat för behandling av finnar och liknande hudåkommor eller för döljande av ärr och liknande huddefekter.

Skattskyldig är den som inom landet yrkesmässigt tillverkar skattepliktig vara för avsalu eller för vidare bearbetning och den som inför skattepliktig vara till landet. För tillverkare föreligger obligatorisk registreringsplikt hos beskattningsmyndigheten, som sedan den 1 januari 1971 är riksskatteverket. Importör kan i särskild ordning bli registrerad som skattskyldig. För registrerad skattskyldig inträder skattskyldigheten, när skattepliktig vara levereras till köpare här i landet eller tas i anspråk för vidare bearbetning. Skatten redovisas och erläggs fortlöpande enligt ett deklarationsförfarande. Vid införsel av annan än registrerad importör erläggs skatten till tullverket i den ordning som gäller för tull.

Skatten utgår med 50 % av beskattningsvärdet, vilket utgörs av varans pris vid försäljning till detaljist exklusive varuskatt och annan indirekt skatt.

För budgetåret 1971/72 beräknas den särskilda varuskatten på tekniska preparat ge en inkomst av ca 100 milj. kr.

4.2 Punktskatteutredningen

Skatteformen. Den särskilda varuskatten på tekniska preparat bör enligt utredningen alltså utgå som en värdeskatt. En övergång till viktbeskattning i överensstämmelse med vad utredningen föreslagit i fråga om sötvarubeskattning avvisas främst med hänsyn till det heterogena

varuområdet. En ökad partihandel med tekniska preparat kan konstateras. Detta har medfört, att skatten i många fall inte kan beräknas på den skattskyldiges priser utan i stället måste bestämmas på grundval av priser som tillämpas av grossisten vid dennes försäljning till detaljist. Utredningen finner dock inte detta motivera en ändring av beskattningsvärdet till lägsta pris vid försäljning till grossist i enlighet med vad som tillämpades under åren 1953—1962. Utredningen hänvisar till de dåliga erfarenheterna som man haft av en sådan bestämning av beskattningsvärdet för sötvarubeskattningen och som utgjort ett avgörande skäl för övergång till en viktbeskattning på det området. I enlighet härmed föreslår utredningen, att den nuvarande skatteformen bibehålls utan ändring av beskattningsvärdet.

Beskattningsområdet. I fråga om det skattepliktiga varuområdet framhåller utredningen, att åtskilliga önskemål och synpunkter med avseende på avgränsningen av beskattningsområdet framförts såväl från beskattningsmyndigheterna som från branschhåll. Detta har skett både skriftligen och vid sammanträffanden med utredningen. Vad man därvid särskilt pekat på har varit, att likartade varor i vissa fall bedöms olika i skattehänseende och att en mindre ändring i sammansättningen, t. ex. en ökad tillsats av fett, kan göra en vara skattefri. Detta sammanhänger bl. a. med att sammansättningen är avgörande för varans klassificering i tullhänseende. Från branschhåll har dessa förhållanden åberopats som skäl både för en avveckling av skatten och för en ändrad avgränsning av beskattningsområdet. Utredningen tillägger i detta sammanhang, att man bl. a. från parfymhandelns sida som skäl för en avveckling av skatten åberopat att försäljningen av parfym, eau de cologne o. d. i hög grad påverkats av de ökade utlandsresorna och möjligheterna till skattefria inköp i samband därmed. Utredningen påpekar emellertid också, att man från branschhåll uttalat att några mera genomgripande ändringar i skatteplikten inte bör göras med hänsyn till att detta skulle kunna få strukturella återverkningar för branschen med konsekvenser som ej kan överblickas.

Utredningen konstaterar för egen del att dess uppgift varit att inom ramen för en i stort sett oförändrad beskattning föreslå sådana ändringar som kan motiveras av tekniska skäl. Med hänsyn härtill har utredningen inte tagit upp frågan om ett generellt undantag från skatteplikt för parfyper o. likn. varor. Ej heller har utredningen ansett sig böra framlägga förslag om en så radikal utvidgning av beskattningsområdet som en av beskattningsmyndigheterna av tekniska skäl förordad generell skatteplikt för hudkrämer skulle innebära. Utredningens förslag beträffande beskattningsområdet syftar därmed endast till att uppnå en klarare avgränsning mellan skattefria och skattepliktiga varor.

Förutom varor hänförliga till tulltaxenr 33.06 omfattar skatteplikten

kemiska kompresser och tillbehör för hårpermanentning hänförliga till tulltaxenr 38.19. Sistnämnda varor har numera, framhåller utredningen, fått en starkt begränsad användning. Utredningen föreslår därför att skatteplikten för de nämnda varorna slopas och att beskattningsområdet koncentreras till varor hänförliga till tulltaxenr 33.06. Beskattningsområdet bör därvid enligt utredningen primärt avgränsas till parfym, toalettmedel och kosmetiska preparat för personligt bruk. Härigenom ställs exempelvis preparat för rumsparfymering utanför beskattningen. Inom den nämnda allmänna ramen bör det skattepliktiga varuområdet närmare specificeras genom att närbesläktade varuslag sammanförs gruppvis med angivande av de undantag som skall gälla inom varje grupp. I cnlighet härmed föreslår utredningen följande utformning av beskattningsområdet.

Tulltaxenr   Varuslag

---

ur 33.06   För personligt bruk avsedda preparat av följande slag: parfym, parfymkräm, toalettvatten, rakbalsam och liknande preparat, *med undantag av* badtillsatsmedel och preparatet sprit, glycerin och rosenvatten, puder, puderkräm, ansiktsslera, ansiktsskum, ansiktsmask, smink och läppstift, *med undantag av* vitt ströpuder, puderkräm med pudersubstans om högst 5 0/0, ofärgat cerat och preparat som är avsett speciellt för behandling av finnar eller liknande hudåkomma eller för döljande av ärr, födelsemärke eller liknande huddefekt, preparat för behandling av naglar, *med undantag av* nagellackborttagningsmedel och nagelvittpennor, hårvårdspreparat, *med undantag av* medel för enbart schamponeering, preparat för behandling av ögonhår och ögonbryn, hårborttagningsmedel, medel mot transpiration, *med undantag av* ättiketerpreparat och fotvårdsmedel.

Jämfört med gällande skatteplikt innebär förslaget i fråga om varugruppen parfym m. m. att generell skatteplikt införs för rakbalsam och att därmed nuvarande undantag för varor med en fetthalt över 5 0/0 slopas. Å andra sidan slopas skatteplikten för badtillsatsmedel varigenom sådana medel hänförliga till tulltaxenr 33.06 blir likställda med redan skattefria medel av samma slag som på grund av sin sammansättning hänförs till tulltaxenr 34.02.

Beträffande varugruppen puder m. m. innebär förslaget en begränsning av skatteplikten för hudvårdspreparat. Hudkrämer baserade på glycerol e. d. blir skattefria i likhet med vad som redan gäller i fråga om fetthaltiga hudkrämer och hudoljor. Undantag från skatteplikt föreslås för puderkräm med pudersubstans om högst 5 0/0. Nu föreligger skattefrihet vid en puderhalt om högst 10 0/0. Förslaget innebär därmed viss skärpning av beskattningen genom att flertalet färgande hudkrämer inryms under beskattningen. För denna utvidgning åbe-

ropas både tekniska skäl och kravet på enhetlighet i beskattningen. En av skattetekniska skäl betingad skärpning av beskattningen ligger också i att undantaget för ströpuder föreslås bli begränsat till endast vitt ströpuder. Vidare innebär förslaget att nu gällande skatteplikt för "andra för färgning av huden avsedda preparat" bortfaller. Härav följer att vissa nu skattepliktiga varor undantas från beskattning, t. ex. färgande ansiktsvatten och färgande solskyddsmedel. Förslaget i denna del motiveras av att det föreligger stora svårigheter att avgöra om ett preparat är färgande. Följden härav har blivit att i praktiken endast sådana preparat beskattas som har en påtagligt färgande effekt eller som i reklamen uppges vara färgande. En på sådana grunder bestämd skatteplikt är enligt utredningen otillfredsställande.

I fråga om varugruppen preparat för behandling av naglar föreslås två undantag. Det ena gäller medel för borttagning av nagellack och är betingat av att det viktigaste medlet härför, nämligen acetone, inte beskattas om det säljs i neutral förpackning utan angivande av att varan är avsedd för just ifrågavarande ändamål. Det andra undantaget gäller nagelvittpennor och motiveras med att det förekommer pennor i den allmänna handeln som inte är avsedda för men väl kan användas för samma ändamål som de pennor som under benämningen nagelvittpennor säljs t. ex. i parfymhandeln.

Beträffande övriga specificerade varugrupper avviker förslaget från nu gällande beskattning endast i fråga om fotvårdsmedel. Förslaget innebär skattefrihet för alla fotvårdsmedel.

Prover och gåvor m. m. Redan i prop. 1970: 170 anfördes att utredningen tagit upp frågan om den skattemässiga behandlingen av prover och gåvor, som lämnas av skattskyldig till särskild varuskatt. Jag angav då också att denna fråga, som berör beskattningen av såväl sötvaror som tekniska preparat, skulle tas upp i detta sammanhang.

Utredningen konstaterar att det av skattens allmänna konstruktion följer att ingen skatt utgår på varor som utlämnas utan vederlag, t. ex. i form av gratisprov eller gåva eller som skattskyldig tar ut ur rörelsen för egen räkning. Fram till år 1968 utgick skatt om någon form av vederlag för annan produkt eller tjänst utgjorde villkor för varans erhållande. I ett regeringsrättsutslag år 1968 fastslogs emellertid att skattskyldighet inte föreligger för en sådan gratisvara, om den tillhandahålls endast under kortare tid och försäljningen av den vara som måste köpas för att gratisprovet skall erhållas sker till dessförinnan gällande pris.

I de fall då skatten skall erläggas vid import föreligger skattskyldighet även för prover och gåvor.

Utredningen anser det inte motiverat att beskattningen inom landet görs beroende av om något vederlag utgår för varan. Då det dessutom är angeläget att få till stånd enhetliga skatteregler föreslår utredningen

att skatt skall utgå inte endast på prover och gåvor utan också på varor som skattskyldig tar i anspråk för egen räkning. Detta kan enligt utredningen ske genom att skattskyldighet införs även för uttag av skattepliktig vara ur skattskyldigs rörelse för annat ändamål än försäljning. Utredningen tillägger dock att den i enlighet härmed föreslagna ändringen inte är avsedd att gälla uttag av vara för produktionstekniskt ändamål, t. ex. kontroll eller analys av varan, eller annat uttag av vara som sker under tillverkningsprocessen.

4.3 Remissyttrandena

Utredningens förslag i fråga om skatten på tekniska preparat har med några undantag biträtts eller lämnats utan erinran vid remissbehandlingen. Vissa invändningar har framförts från branschhåll mot de utvidgningar av beskattningsområdet som följer av den förordade ändrade principiella avgränsningen av det skattepliktiga varuområdet. Sålunda avvisas skatteplikten för rakbalsam av *Sveriges grossistförbund*, *Sveriges industrikontor* och *Kemisk tekniska leverantörförbundet*. Sistnämnda förbund avvisar även den föreslagna ändrade gränsdragningen för skattefritt puder samt den föreslagna skatteplikten för färgat ströpuver och färgat cerat. *Generaltullstyrelsen* föreslår vissa ändringar och förtydliganden i fråga om beskattningsområdet. Bl. a. föreslås en i princip generell skatteplikt för hudvårdspreparat och att skatteplikten för toalettvatten skall omfatta även ansiktsvatten.

Mera delade meningar råder beträffande förslaget om beskattning av prover och gåvor. Detta förslag biträds av *Kooperativa förbundet* och *Svensk industriförening*, men avvisas av de branschorganisationer som motsatt sig utvidgningarna av beskattningsområdet och vidare av *Aktiebolaget Marabou*, *Svenska Choklad- och konfektyrfabrikantföreningen* och *Sveriges parfymhandlares riksförbund*. Som argument mot förslaget anför, att detta skulle medföra en väsentlig skatteskärpning för åtskilliga företag och att en skatt jämförbar med en reklamskatt införs. Från branschhåll understryks att prover utgör ett betydelsefullt marknadsföringsinstrument. Vidare har anförts, att man i fråga om den särskilda varuskatten i detta spörsmål bör tillämpa samma ordning som i fråga om mervärdesskatten. Sistnämnda synpunkt åberopas av *kontrollstyrelsen* för att avvisa förslaget om skatt på prover, medan styrelsen i princip ansluter sig till förslaget om skatt på gåvor och uttag av skattepliktiga varor för konsumtionsändamål.

4.4 Departementschefen

Utredningens förslag innebär att från det skattepliktiga varuområdet utmönstras andra varor än parfym, toalettmedel och kosmetiska preparat för personligt bruk, hänförliga till tulltaxenr 33.06. För varje

skattepliktig varugrupp anges dessutom exklusivt de särskilda undanta- gen. Enligt min mening har på detta sätt uppnåtts en klar och överskåd- lig avgränsning av beskattningsområdet, som bör underlätta den prak- tiska tillämpningen av skatten. För att uppnå detta resultat har vissa såväl utvidgningar som inskränkningar fått göras av beskattningsområ- det. Jag anser förslaget vara väl grundat även i detta hänseende och jag förordar därför att beskattningsområdet ges den utformning som utredningens förslag innebär. Däremot ställer jag mig tveksam till den föreslagna beskattningen av prover och gåvor. Detta förslag har stött på kraftigt motstånd vid remissbehandlingen och man kan inte bortse från de skäl som anförts för att nuvarande ordning bibehålls eller från de praktiska komplikationer som en beskattning av prover och gåvor kan förväntas medföra. Även om det här rör sig om betydande värden som ej inryms under beskattningen, har jag kommit till den slutsatsen, att någon utvidgning av beskattningen till att omfatta prover och gåvor ej bör ske f. n.

Ytterligare ett spørsmål har jag anledning att ta upp i detta sam- manhang. Omläggningen av den särskilda varuskatten på choklad- och konfektyrvaror till en viktskatt från den 1 januari 1971 inrymde också vissa ändringar i det skattepliktiga varuområdet. Detta omfattar nu sockerkonfektyrer, choklad och chokladvaror och andra konfektyrer hänförliga till tulltaxenr 17.04, 18.06 och 21.07. I fråga om varor med chokladinnehåll hänförliga till tulltaxenr 18.06 föreligger skatteplikt för färdiga puddingar medan puddingpulver är undantaget från skatte- plikt. Skäl talar för att dessa varuslag behandlas lika i varuskattehän- seende och jag förordar att även chokladpuddingar undantas från skatteplikt. Detta föranleder ändring även i tulltaxan.

De ändringar i fråga om den särskilda varuskatten som jag sålunda förordar bör genomföras med verkan fr. o. m. den 1 juli 1971.

5. Skatten på malt- och läskedrycker

5.1 Gällande ordning

Enligt förordningen (1960: 253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker har tillverkare här i riket att erlagga skatt för sådana drycker och att iaktta särskilda bestämmelser med avseende på tillverkning, marknadsföring m. m. Bland sistnämnda bestämmelser skall här endast nämnas, att malt- eller läskedryck avsedd för kon- sumtion inom landet får saluhållas endast i slutet kärl eller behållare, som godkänts av tillsynsmyndigheten (numera riksskatteverket) eller som med avseende på rymden blivit märkt enligt 14 § lagen (1934: 162) om mått och vikt.

Maltdrycker indelas efter alkoholhalten i fyra klasser, nämligen lättöl, öl av typ A, öl av typ B (s. k. mellanöl) och starköl. Enligt sam-

ma indelning utgår skatt med respektive 12 öre, 60 öre, 1 kr. 30 öre och 2 kr. per liter. För läskedryck, varmed förstås kolsyrat vatten och smaksatt kolsyrad dryck, utgår skatt med 33 öre per liter.

Skattskyldighet för tillverkare inträder, när skattepliktig vara utlämnas från tillverkningsställe samt, såvitt gäller öl och starköl, när sådan dryck förtärs inom tillverkningsställe (s. k. dagöl). Skatten redovisas och erläggs på grundval av deklaration för varje kalendermånad. I deklaration får avdrag göras bl. a. för kvantitet som tillverkats vid annat tillverkningsställe eller som belagts med tull vid införsel. Beskattningsmyndighet är sedan ingången av 1971 riksskatteverket.

Intäkten av skatten beräknas för budgetåret 1971/72 till 675 milj. kr., varav skatten på läskedrycker kan beräknas utgöra ca 100 milj. kr.

5.2 Punktskatteutredningen

Utredningen uppmärksammar inledningsvis, att skatten på malt- och läskedrycker skiljer sig från andra punktskatter i det hänseendet, att den omfattar endast inhemska drycker, medan importerade drycker beläggs med tull som avpassats med hänsyn till skatten. Det saknas enligt utredningen anledning att bibehålla denna ordning. Utredningen föreslår därför, att skatt enligt gällande skattesatser skall utgå vid införsel av skattepliktiga drycker och uppbäras av tullverket i den ordning som gäller för tull. Det förutsätts därvid, att tullen på maltdrycker sänks med skattens belopp och att tullen på läskedrycker slopas eftersom den är lika med skatten.

Ett annat av utredningen uppmärksammat förhållande är att det vid redovisning av malt- och läskedrycksskatt inte föreligger rätt till avdrag för kundförluster. Enligt utredningen har denna från annan indirekt beskattning avvikande ordning påtalats från branschhåll och för egen del anser utredningen det rimligt att avdragsrätt i fråga om kundförluster tillskapas. Härjämte föreslår utredningen att beskattningen av drycker som förtärs inom tillverkningsställe skall gälla inte endast öl och starköl utan även lättöl och läskedrycker.

Utöver nu redovisade förslag tar utredningen upp ett från branschhåll framfört önskemål om åtgärder i syfte att åstadkomma enhetliga skatteregler för läskedrycker som utskänks från s. k. premix- och postmixapparater. Läskedrycker som utskänks från förstnämnda apparat-typ beskattas vid utlämningen från tillverkningsstället. Någon beskattning av läskedrycker från postmixapparater sker däremot inte, beroende på att tillverkningen i detta fall sker i själva apparaten och den dryck som därvid tillhandahålls i öppet kärl för omedelbar konsumtion inte anses vara utlämnad från tillverkningsställe i förordningens mening. Från läskedrycksfabrikanternas sida har önskemål framförts

om en beskattning av de nu skattefria dryckerna, förslagsvis i form av en årlig avgift på innehavet av postmixapparat, för att på så sätt tillgodose kravet på konkurrensneutralitet i beskattningen.

Enligt uppgifter, som kontrollstyrelsen för utredningens räkning införskaffat för frågans bedömning, uppgår antalet apparater i bruk för läskedrycksframställning till omkring 800. Av dessa var ett 30-tal myntapparater och resten konstruerade för manuell betjäning. Med ledning av uppgifter om leveranserna av s. k. sirup till postmixapparater beräknas den årliga framställningen av färdig dryck f. n. uppgå till ca 3 milj. liter. Denna kvantitet representerar ett skattebelopp om ca 1 milj. kr.

Utredningen anser det uteslutet att införa en beskattning grundad på utlämnad kvantitet från postmixapparater. En beskattning av råvarorna sirup och kolsyra avvisas också med hänsyn till de gränsdragningsproblem och andra komplikationer som en sådan beskattning skulle inrymma. Enligt utredningen är därför den enda tänkbara lösningen en rent schablonmässig beskattning i form av en avgift på innehavet av postmixapparat. Men även en sådan skatteform finner utredningen vara behäftad med tekniska komplikationer, bl. a. i kontrollhänseende, var till kommer att en sådan skatteform inte erbjuder likhet i beskattningen. Utredningen anser därför att olägenheterna med en beskattning inte skulle stå i rimlig proportion till skatteintäkten. Då inte heller skattefriheten för postmixtillverkningen hittills synes ha medfört några egentliga konkurrensnedvidande verkningar, framlägger utredningen inte något förslag till beskattning av drycker framställda i postmixapparater.

5.3 Remissyttrandena

Vid remissbehandlingen har förslaget om omläggningen av importbeskattningen och avdragsrätt för kundförluster vunnit allmän anslutning. Däremot har invändningar anförts mot förslaget att beskatta även lättöl och läskedrycker som förtärs inom tillverkningsställe. Därvid har framhållits att det av nykterhetsskäl kan vara befogat att även i fortsättningen beskatta förtäringen av öl och starköl men bibehålla skattefriheten för lättöl och läskedrycker.

Utredningens ställningstagande till frågan om beskattning av läskedrycker från postmixapparater har rönt invändningar från branschens sida. Man delar utredningens uppfattning att någon annan form än en årlig avgiftsbeläggning av apparatinnehavet inte kan komma i fråga men till skillnad mot utredningen anser man att en sådan avgift både bör och kan införas.

I skrivelse till finansdepartementet har Svenska Bryggareföreningen tagit upp ett spørsmål som ej behandlats av punktskatteutredningen.

Spörsmålet gäller kravet om att deklaration skall vara undertecknad av behörig firmatecknare. För koncernföretag med flera tillverkningsställen medför detta krav en onödig omgång enligt föreningens mening, eftersom en vid ett tillverkningsställe upprättad och av ansvarig tjänsteman därstädes kontrasignerad deklaration måste sändas till huvudkontoret för underskrift av behörig firmatecknare för att därefter vidarebefordras till beskattningsmyndigheten. Föreningen hemställer att det skapas möjlighet att befullmäktiga tjänsteman vid tillverkningsställe att underteckna deklaration för malt- och läskedrycksskatt.

5.4 Departementschefen

Jag finner utredningens förslag i fråga om behandlingen av importerade drycker och rätten till avdrag för kundförluster välgrundade och förordar att de genomförs med verkan fr. o. m. den 1 juli 1971. Jag har även förståelse för utredningens inställning till beskattning även av lättöl och läskedrycker som förtärs inom tillverkningsställe. Med hänsyn till de invändningar som anförts mot förslaget anser jag dock att en ändring bör anstå och att således beskattningen i denna del alltjämt begränsas till förtäringen av öl och starköl.

Svenska Bryggareföreningens hemställan om att tjänsteman vid tillverkningsställe skall kunna underteckna deklaration inrymmer aspekter som enligt min mening kräver särskild uppmärksamhet. Jag har förståelse för de framförda praktiska synpunkterna men frågan bör närmare utredas innan ett ställningstagande sker. Det ligger därför närmast till hands, att punktskatteutredningen i sitt fortsatta arbete, som gäller förfarandet för punktskatterna, behandlar även denna fråga.

Vad slutligen gäller önskemålet från branschhåll om beskattning av läskedrycker, som framställs i s. k. postmixapparater anser jag att ytterligare utredning bör göras innan slutlig ställning tas till frågan.

6. Omsättningsskatten på motorfordon

6.1 Gällande ordning

Enligt förordningen (1956: 545) angående omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall utgår skatt på personbilar, med skåp-, stationsvagns- eller personbilskarosseri utrustade lastbilar med tjänstevikt ej över 1 800 kg och motorcyklar. Beskattningen omfattar endast sådana fordon av angivet slag som inte är eller tidigare varit upptagna i bilregistret. Från skatteplikt är undantagna brandbilar, ambulanser, mopeder och vissa som invalidfordon inrättade motorcyklar. Skattskyldig är inhemsk tillverkare och importör av skattepliktigt fordon. Importör som yrkesmässigt inför skattepliktiga fordon för försäljning till återförsäljare kan

efter ansökan bli registrerad som skattskyldig. För sådan registrerad säljare liksom för tillverkare inträder skattskyldighet när skattepliktigt fordon levereras till köpare eller tas ut ur rörelsen för annat ändamål än försäljning.

Skatten, vanligen kallad bilaccis, utgår i fråga om personbil och lastbil med belopp i kronor motsvarande 190 % av fordonets tjänstevikt i kg. Är tjänstevikten högre än 1 600 kg tillkommer 240 kr. för varje fullt femtiotal kg varmed tjänstevikten överstiger 1 600 kg. För motorcyklar utgör skatten 350 kr. om tjänstevikten ej överstiger 75 kg, 460 kr. om tjänstevikten är över 75 kg men ej över 160 kg och 700 kr. för tyngre motorcyklar.

Tillverkare och registrerad importör redovisar och erlägger skatt på grundval av deklARATION för varje kalendermånad eller annan period som beskattningsmyndigheten medgivit. Beskattningsmyndighet är sedan den 1 januari 1971 riksskatteverket. Vid import av annan än registrerad importör erläggs skatten till tullverket samtidigt med tullen.

Intäkten av bilaccisen beräknas för budgetåret 1971/72 till 461 milj. kr.

6.2 Punktskatteutredningen

Utredningen behandlar endast en skattefråga, som anmälts av AB Svensk Bilprovning i en till utredningen överlämnad skrivelse. I denna påtalar bolaget att det förekommer mindre fordon som i standardutförande har så många sittplatser att fordonet enligt vägtrafikförordningen skall registreras som buss. När sådan registrering skett, tas så många sittplatser bort att fordonet blir att anse som personbil. Fordonet omregistreras därefter till personbil och eftersom fordonet då redan är upptaget i bilregistret uppkommer ingen skyldighet att erlagga skatt vid omregistreringen. Utredningen tillägger att dåvarande kontrollstyrelsen i yttrande över skrivelsen funnit skäl tala för att en beskattning kommer till stånd.

Utredningen finner visserligen att det påtalade förfarandet inte fått någon större omfattning — det rör sig om något hundratal omregistreringar under senare tid — men anser likväl att åtgärder bör vidtas för att stoppa möjligheten att kringgå beskattningen i dessa fall. Den av utredningen i detta syfte föreslagna lösningen innebär, att skatteplikt uppkommer när buss eller annat icke skattepliktigt fordon omregistreras till personbil eller annat skattepliktigt fordon. Skattskyldighet föreslås i sådant fall inträda vid omregistreringen och åvila fordonets ägare. Denne påförs skatt av beskattningsmyndigheten med ledning av anmälan av registreringsmyndigheten om den verkställda omregistreringen.

6.3 Remissyttrandena

Den av utredningen föreslagna beskattningen vid omregistrering av icke skattepliktigt fordon till personbil eller annat fordon som omfattas av bilaccisen har allmänt biträttts eller lämnats utan erinran vid remissbehandlingen. *Kontrollstyrelsen* föreslår viss omformulering av författningsförslaget för att under beskattningen kunna fånga in även det fall, då buss efter köpet men innan registreringen, ändras om till personbil och först därefter registreras som sådan bil.

6.4 Departementschefen

Jag delar utredningens uppfattning, att det behandlade förfarandet innebär ett undandragande av skatt och att denna lucka i skattesystemet bör täppas till. Jag biträder förslaget med den justering som föreslagits av kontrollstyrelsen.

7. Den allmänna energiskatten

7.1 Gällande ordning

Enligt förordningen (1957: 262) om allmän energiskatt (omtryckt 1964: 350) utgår skatt på bensin och gasol, kol och koks, eldningsolja och motorbrännolja samt elkraft. Energiskatten på elkraft är konstruerad som en värdeskatt, medan skatten på drivmedel och bränslen har formen av en specifik skatt med för olika varor varierande skattesatser per vikt- eller volymenhet.

Det energiskattebelagda området är undantaget från mervärdeskatt.

Energiskatten på bensin och gasol uppbärs samtidigt med och i samma ordning som skatterna på samma drivmedel enligt förordningen (1961: 372) om bensinskatt och förordningen (1964: 352) om gasolskatt. Enligt förstnämnda förordning föreligger skattskyldighet för den som inom riket tillverkar eller importerar skattepliktig vara. Den som i större omfattning återförsäljer, förbrukar eller lagerhåller bensin kan bli frivilligt registrerad som skattskyldig hos beskattningsmyndigheten, som numera är riksskatteverket. Tillverkare och annan registrerad skattskyldig till bensinskatt redovisar och erlägger skatt periodvis på grundval av deklARATION. Icke registrerad importör erlägger skatt till tullverket vid införseln. Nämnas bör också att skatt på bensin enligt förordningen (1966: 21) om särskild skatt på motorbränslen redovisas samtidigt med bensinskatt och energiskatt på bensin.

Skattskyldighet till gasolskatt åvilar ägare till motorfordon som är inrättat för att drivas med gasol. Skattskyldig skall vara registrerad hos

beskattningsmyndigheten (riksskatteverket) och redovisar skatt på grundval av deklaration. Även här gäller, ätt redovisning samtidigt sker inte blott av gasolskatt och energiskatt utan även av skatt på gasol enligt förordningen (1966: 21) om särskild skatt på motorbränslen.

I fråga om energiskatten på fasta fossila bränslen samt eldnings- och motorbrännolja gäller i stort sett samma regler som för beskattningen av bensen. Skattskyldig är tillverkare och frivilligt hos beskattningsmyndigheten registrerade återförsäljare eller förbrukare av skattepliktigt bränsle samt ej registrerad importör av sådant bränsle. I sistnämnda fall uppbärs skatten av tullverket i samband med införseln. Registrerad skattskyldig redovisar skatt till riksskatteverket på grund av deklaration. Skattskyldigheten inträder när skattepliktig vara levereras till icke registrerad köpare inom landet eller tas i anspråk för annat ändamål än försäljning. Vid redovisningen av skatt får vissa avdrag göras bl. a. för bränslen som förbrukas vid industriell tillverkning där bränsleförbrukningen utgör mera betydande del av tillverkningskostnaderna.

I fråga om energiskatten på elkraft har tidigare differentiering av skatten på industriell och annan kraftförbrukning enligt beslut av 1970 års höstriksdag (Prop. 1970: 165, BeU 1970: 55, rskr 1970: 343, SFS 1970: 573) från ingången av år 1971 ersatts av en enhetlig beskattning med skattesatsen 10 % för all kraft. Beskattningsvärdet utgörs av de avgifter exklusive skatt som förbrukaren har att erlagga för kraften eller, i fråga om kraft som producent eller distributör själv förbrukar, summan av de avgifter exklusive skatt som skulle ha utgått, om kraften försålts för likartad användning.

Producent och distributör är skyldig att vara registrerad hos beskattningsmyndigheten och har att redovisa skatt periodvis på grundval av deklaration. Det bör tilläggas att skattskyldigheten formellt åvilar förbrukaren, medan redovisningsskyldigheten i fråga om distribuerad kraft lagts på distributören. Vid redovisning av energiskatt för elkraft gäller i princip samma avdragsregler som i fråga om bränslen.

För budgetåret 1971/72 beräknas energiskatten ge en intäkt om 1 116 milj. kr. fördelat med ca 346 milj. kr. på bensen, ca 10 milj. kr. på fasta bränslen, ca 434 milj. kr. på eldnings- och motorbrännolja samt ca 325 milj. kr. på elkraft.

7.2 Punktskatteutredningen

7.2.1 Skatten på bränslen

I fråga om *det skattepliktiga bränsleområdet* tar utredningen upp en i överlämnade skrivelser aktualiserad utvidgning av beskattningsområdet till att omfatta även fotogen för drift av motorfordon. I detta spörsmål framhåller utredningen, att energiskatt inte utgår på fotogen, men

att brännoljeskatt utgår på fotogen som används för drift av motorfordon och mervärdeskatt på annan fotogen än s. k. flygfotogen.

Under senare tid har, anför utredningen, vissa oljebolag börjat saluföra en fotogenprodukt (dieselfotogen) som är lämpad för drift av snabbgående dieselmotor i motorfordon. Denna produkt som består av motorfotogen med tillsats av vissa smörjande ämnen, har betydligt lägre svavelhalt än vanlig motorbrännolja och är vid förbränning så gott som rökfri. Varan används därför med fördel vid gruvsdrift och tunnelbyggen, för bussar i stadstrafik etc.

I en av chefen för dåvarande kontrollstyrelsen i januari 1969 ingiven promemoria, som överlämnats till utredningen, framhålls att det uppstått väsentliga skillnader i beskattningen av motorbrännolja och fotogen för motorfordonsdrift efter mervärdeskattens tillkomst. Då sådan fotogen är belagd med brännoljeskatt, utgår mervärdeskatt, när varan köps i beskattat skick, på priset inklusive brännoljeskatt. Detta ger en mervärdeskatt om f. n. ca 7 öre per liter. Detta bör jämföras med energiskatten på motorbrännolja som är 2,5 öre per liter. Detta förhållande har föranlett vissa större bussbolag att registrera sig som skattskyldiga förbrukare av brännoljeskatt. Därigenom kan de inköpa fotogen exklusive nämnda skatt och därmed reduceras mervärdeskatten till ca 3 öre per liter.

Halmstads stadstrafik har också i en till utredningen överlämnad skrivelse framhållit den extra beskattning som uppstår för oregistrerade förbrukare.

Utredningen finner det otillfredsställande att den som förbrukar fotogen för motorfordonsdrift genom att låta sig registreras som skattskyldig till brännoljeskatt får en väsentlig lägre mervärdeskatt än oregistrerade förbrukare. En likformigare beskattning bör komma till stånd och utredningen föreslår i detta syfte att fotogen för drift av dieselmotor undantas från mervärdeskatt och i stället beläggs med energiskatt enligt den skattesats som gäller för motorbrännolja. Denna lösning föranleder ändring i både energiskatteförordningen och förordningen (1968: 430) om mervärdeskatt.

En annan av utredningen behandlad fråga med avseende på det skattepliktiga varuområdet gäller beskattningen av koks samt koksstybb och koksbricketter. Skatten utgör för koks 14 kr. per ton och för de övriga nämnda produkterna 6 kr. per ton. Dessa skattesatser har gällt sedan energiskatten infördes och grundar sig på en avvägning som då gjordes med hänsyn till varornas pris och bränslevärde.

Den lågvärdiga typ av koksbricketter, till vilken den lägre skattesatsen relaterades, förekommer enligt utredningen inte längre. I stället har på senare tid introducerats en ny typ av gjuterikoks, s. k. formkoks, som är en bricketterad produkt. Såväl priset som värmevärdet är för sådan formkoks inte bara väsentligt högre än tidigare marknadsförda koks-

briketter utan även högre än vad som gäller för koks för uppvärmningsändamål. Med hänsyn till det anförda föreslår utredningen att den högre skattesatsen 14 kr. per ton skall gälla för såväl koks som koks-briketter och att den lägre skattesatsen 6 kr. per ton skall begränsas till att gälla endast koksstybb. Det bör tilläggas att skattesatsen 6 kr. per ton även gäller för kolstybb.

Utredningen tar därefter upp vissa frågor med avseende på skattskyldigheten och anför. Tillverkare av skattepliktigt bränsle är enligt 6 § energiskatteförordningen skyldig att registrera sig. Tillverkare som underlåter att registrera sig blir retroaktivt registrerad. Enligt utslag av kammarrätten år 1967 i mål som avsåg brännoljeskatt kan emellertid skatt inte tas ut i efterhand för kvantiteter som hänför sig till tid före beslutet om registrering. Kammarrätten anförde nämligen i sitt utslag att den omständigheten att kontrollstyrelsen retroaktivt registrerat klaganden inte kunde medföra att denne var att anse som registrerad tillverkare under period före beslutet om registreringen. En sådan verkan av underlåtenhet att låta registrera sig är enligt utredningen otillfredsställande. För att göra det möjligt att ta ut skatt i efterhand av den som underlåtit att registrera sig föreslås därför att författningen ändras så att skattskyldighet skall föreligga även för den som bort vara registrerad.

Utredningen framhåller vidare, att skattskyldighet utom vid import föreligger endast för den som är registrerad, och att skatt därför ej kan utkrävas av oregistrerad köpare som för skattepliktigt ändamål använt bränsle som inköpts skattefritt mot avlämnande av försäkran enligt 7 § kungörelsen (1957: 263) med tillämpningsföreskrifter till förordningen om allmän energiskatt. Även om köparen kan dömas för osann försäkran eller för anstiftan till falskdeklaration, anser utredningen rimligt att författningen kompletteras med bestämmelser om skattskyldighet för den som avgett oriktig försäkran. Skattskyldighet i sådant fall bör gälla inte endast i fråga om skatten på bränslen utan även skatten på elkraft. Utredningen finner det dessutom vara en brist att systemet med försäkran för skattefria inköp inte finns angivet i själva energiskatteförordningen och föreslår att den kompletteras även med bestämmelser härom.

7.2.2 Skatten på elkraft

Utredningen finner att värdeskatten på elkraft i stort sett fungerat väl. Vissa problem har dock uppstått i fråga om bestämningen av beskattningsvärdet för producenter med stor egenförbrukning. I sådant fall skall nämnda värde utgöras av summan av de avgifter som skulle ha utgått om kraften sålts för likartad användning som hos producenten. Problemen sammanhänger med konstruktionen av de taxor som används vid försäljning av kraft till industrier. Dessa taxor består normalt

av en fast avgift, en effektagift som varierar med effekteloppet och leveranssättet (leveransspänningen) och en energiavgift i öre per kWh som sjunker med stigande utnyttningstid. Rabatt lämnas om energimängden överstiger viss gräns.

På grundval av redovisat siffermaterial (Bet. sid. 61) konstaterar utredningen att den sammanlagda effekten av kraftuttagets storlek och utnyttningstiden kan medföra betydande variationer i priset per kWh. Förutom dessa faktorer inverkar prisvariationer mellan olika delar av landet. Vattenfallsverkets norrlandstaxa ger t. ex. ett ca 20 % lägre värde än dess mellansvenska taxa. Härtill kommer emellertid att normaltaxorna i regel inte tillämpas vid försäljning av krafteffekter om 50 MW eller mer. I dessa fall bestäms priserna individuellt.

För de allra största industriella förbrukarna, som i regel själv producerar en betydande och ofta övervägande del av sitt kraftbehov, är det enligt utredningen svårt att avgöra de avgifter som skulle ha utgått vid inköp av hela kraftbehovet. I vissa fall finns det inte ett enda exempel på kraftleveranser av jämförbar storlek. Ett sätt att komma till rätta med problemet att fastställa beskattningsvärdet i dessa fall finner utredningen vara en schablonmässig bestämning som så nära som möjligt ansluter sig till den allmänna prissättningen på kraftmarknaden. Beträffande utformningen av en sådan schablonmetod anför utredningen följande.

För kraftuttag från ca 50 MW, vilket vid en utnyttningstid på 6 000 tim/år innebär en energimängd på ca 300 milj. kWh (300 GWh), fastställs beskattningsvärdet i öre per kWh för energiintervall på 50—100 GWh vid en utnyttningstid på 6 000 tim/år. Här kan nämnas att samtliga av de största kraftförbrukarna har utnyttningstider som inte understiger 5 000 tim/år.

Med utgångspunkt från beskattningsvärde enligt tillämpligt energiintervall multipliceras värdet med en faktor beroende av utnyttningstiden. För beräkning av utnyttningstidens inverkan skulle normaltaxorna användas. Dessa taxors genomsnittspriser har visat sig ha i stort sett samma relativa beroende av utnyttningstiden vid olika stora kraftmängder. Tidsfaktorn fastställs för olika intervall av utnyttningstider, förslagsvis om 200 timmar.

Beskattningsvärdet måste också justeras med hänsyn till var i landet kraftförbrukningen sker. Om beskattningsvärden anges för mellansvenska områden blir t. ex. "områdesfaktorn" för Övre och Mellersta Norrland 0,8. För Sydsvrige skulle motsvarande faktor bli 1,02. En särskild faktor för del av Södra Norrland på 0,9 torde kunna övervägas.

De i den skisserade schablonmetoden ingående beskattningsvärdena bör av beskattningsmyndigheten kontinuerligt jämföras med kraftpriserna och vid behov justeras.

För registrerade förbrukare, som använder mindre kraft än 300 GWh per år skulle normaltaxor fortfarande tillämpas vid beskattningsvärdets bestämmande. I gränsskiktet riskerar man att schablonmetoden, genom omräkning med hänsyn till utnyttningstid och förbrukningsområde, kan

ge högre värde än normalt, varför det bör stadgas att det lägsta värdet i så fall får användas.

Utredningen föreslår att beskattningsmyndigheten ges befogenhet att fastställa skatt på angivet sätt. Härför krävs endast en smärre ändring i 15 § 1 mom. energiskatteförordningen.

Vissa skattemässiga värderingsproblem föreligger enligt utredningen även i fråga om kraft för *väg- och gatubelysning*. Denna belysning omhändertas i regel av kommunala elverk, men det förekommer också att vägbelysning på landsbygden sköts av distributionsföreningar eller särskilda belysningsföreningar. I båda fallen tillhandahålls kraften på varierande villkor. Ett kommunalt elverk kan vara ålagt att självt stå för kostnaderna. Verket kan emellertid också få ett anslag, som förutom kraftkostnaderna kan täcka även andra driftskostnader. Härjämte förekommer rent taxemässig debitering av kraftavgifter. Liknande variationer förekommer när belysningen ombesörjs av särskild belysningsförening eller liknande.

Svårigheterna att vid antydda förhållanden bestämma de avgifter som skall utgöra beskattningsvärdet för gatubelysningskraft föranledde kontrollstyrelsen att redan år 1957 med stöd av 16 § 2 mom. och 17 § energiskatteförordningen meddela särskilda föreskrifter för beskattningen av sådan kraft. Föreskrifterna har sedan modifierats, senast år 1963, då styrelsen förklarade att skatten för gatubelysningskraft skulle utgöra 0,5 öre per kWh, såvida inte kraftpriset tidigare varit högst 7 öre per kWh och priset inte varit påverkat av intressegemenskap. I sådant fall skulle skatt utgå på kraftavgifterna enligt gällande skattesats, vilken då var 7 %.

De nämnda föreskrifterna medförde endast en temporär förbättring, konstaterar utredningen.

Förhållandena är nu att skatt om 0,5 öre per kWh utgår för merparten av gatubelysningskraften. För viss sådan kraft utgår värdeskatt efter ett beskattningsvärde om högst 7 öre per kWh medan viss kraft är skattefri. Utredningen anser att denna olikformighet i beskattningen bör undanröjas. Detta skulle kunna ske genom att beskattningsvärdet för gatubelysningskraft fastställs generellt till 7 öre per kWh, vilket vid skattesatsen 7 % skulle ge en skattebelastning om 0,49 öre per kWh. Då emellertid detta skulle medföra inte endast skärpt beskattning i vissa fall utan också en beskattning av nu ej skattebelagd kraft i andra fall anges som en annan möjlig lösning att generellt undanta gatubelysningskraft från beskattning. Utredningen tar inte ställning till alternativen, men upplyser att årsförbrukningen av gatubelysningskraft numera torde överstiga 600 milj. kWh. Det rör sig därför om en skatteintäkt per år om ca 3 milj. kr. vid en skatt om 0,5 öre per kWh. Det bör beaktas att skattesatsen för sådan kraft, till vilken gatubelysningskraften

är att hänföra, efter det utredningen behandlade frågan höjts från 7 % till 10 %.

Under senare år har, framhåller utredningen vidare, värmeförsörjningen i tätorter genom fjärrvärmeverk ökat i omfattning. För att effektivt utnyttja energin i bränslet kombineras i allmänhet värmeverk med kraftverk. I sådana *kraftvärmeverk* utvinns således både värme och elkraft. Detta förhållande har, uttalar utredningen, komplicerat tillämpningen av 25 § 2 mom. f energiskatteförordningen, enligt vilket författningsrum beskattningsmyndigheten kan medge skatteavdrag för bränsle som förbrukats vid produktion av elkraft.

Vid kraftvärmeverken måste produktionen av värme och elkraft anpassas till efterfrågan av dessa båda nyttigheter. Sådana faktorer som temperaturförhållandena och tillgången på elkraft kan inverka härpå. Vid överskott på elkraft kan det t. o. m. förekomma att uppvärmningen av hetvatten sker på elektrisk väg. Med hänsyn till dessa förhållanden har beskattningsmyndigheten nödgats utfärda detaljerade anvisningar för beräkningen av den skatt på förbrukat bränsle som är att hänföra till värmeproduktionen och den del av den interna kraftförbrukningen som faller på samma produktion.

För att förenkla såväl deklarationsförfarandet som skattekontrollen ansluter sig utredningen till ett av både beskattningsmyndigheten och kraftvärmeverken ifrågasatt lösning som går ut på att verken medges rätt till skatteavdrag för allt vid värme- och kraftproduktionen förbrukat bränsle mot att de redovisar skatt för produktionen av såväl kraft som värme. Då skatten på värme helt skall svara mot skatten på bränsle och elkraft som förbrukats för produktionen av värme, innebär förslaget ingen faktisk ändring i beskattningen. Författningsmässigt kan frågan enligt utredningen lösas på det sättet att beskattningsmyndigheten ges befogenhet att låta kraftvärmeverk redovisa skatten på bränsle- och kraftförbrukningen på grundval av den hos abonnenterna uppmätta värmeförbrukningen. Därvid bör hänsyn tas till värmeförlusterna i distributionsnätet så att skatten kommer att motsvara bränsle- och elkraftsförbrukningen i varje särskilt fall.

Utredningen tar därefter upp vissa frågor avseende rätten till avdrag vid redovisning för energiskatt och anför. Enligt den ursprungliga lydelsen av energiskatteförordningen (1957: 262) kunde beskattningsmyndigheten medge skäligen skattenedsättning om kostnaden för bränsle vid industriell tillverkning uppgick till mera betydande del av tillverkningskostnaderna. Vid omläggningen av bensinskatten år 1961 infördes i energiskatteförordningen i stället den bestämmelsen (24 § 2 mom. f), att det ankom på beskattningsmyndigheten att i dessa fall pröva om och i vad mån avdrag fick göras i deklaration för förbrukning av annat bränsle än bensin eller motorsprit. Denna ändring motiverades med

lämpligheten av att frågor om skattenedsättning prövades av en enda myndighet, dvs. vid den tiden kontrollstyrelsen. Motsvarande avdragsmöjlighet infördes år 1964 i fråga om industriell förbrukning av elkraft (SFS 1964: 270, 25 § 2 mom. e).

Systemet fungerar enligt utredningen i stort sett tillfredsställande. Konstruktionen med avdrag i deklaration varigenom den fastställda skatten kommer att utgöras av deklarationens belopp efter avdrag har emellertid medfört att avdragsfrågan kan tas upp till prövning i kammarrätten. Det har även förekommit att skattskyldig som medgivits avdrag genom besvär hos kammarrätten begärt nedsättning för tid som ligger före den för vilken beskattningsmyndigheten kunnat medge nedsättning enligt förordningen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

Utredningen anser inte att en fråga av detta slag bör prövas av kammarrätten. Ett beslut av beskattningsmyndigheten om en skattenedsättning, som är beroende av en skälighetsbedömning bör enligt utredningen prövas av Kungl. Maj:t som också i förekommande fall kan medge skattebefrielse för förfluten tid. Utredningen föreslår därför en återgång till den ursprungliga gällande ordningen, att nedsättningen får göras genom avdrag från det enligt de allmänna reglerna deklarerade skattebeloppet. Denna omläggning kräver tillägg till 10 och 17 §§ energiskatteförordningen av samma innebörd som ursprungligen ingick som ett tredje stycke i 10 §.

Avslutningsvis tar utredningen upp ett spörsmål som gäller övergångsbestämmelser till energiskatteförordningen. Enligt dessa gäller bl. a. att den, som vid förordningens ikraftträdande den 1 juli 1957 bedrev rörelse som innefattade återförsäljning, förbrukning eller lagring av skattepliktigt bränsle och som därefter ansöker om registrering som skattskyldig, skall lämna särskild deklaration om den minskning eller ökning, som lagret av skattepliktigt bränsle undergått från utgången av juni månad 1957 till tidpunkten för ansökan om registrering. Utredningen anser, att det i dagens läge inte finns tillräckliga skäl för att bibehålla denna speciella deklarationsskyldighet och föreslår att bestämmelserna i fråga upphävs.

7.3 Remissyttrandena

Utredningens förslag till ändringar i den allmänna energiskatten har med ett undantag biträts eller lämnats utan erinran vid remissbehandlingen. På en punkt, nämligen förslaget att fråga som gäller skattenedsättning för industriell tillverkning där bränsle- och kraftkostnaden utgör mera betydande del av tillverkningskostnaden, inte bör prövas av kammarrätten utan av Kungl. Maj:t, har invändningar gjorts av *kontrollstyrelsen*. Styrelsen framhåller, att tillämpningen av skattenedsätt-

ning i dessa fall sker helt i överensstämmelse med rekommendationer av energiskattenämnden. En fast praxis råder på området och därmed torde inget större utrymme finnas för en fri prövning av nedsättningsfrågorna hos kammarrätten. Frågan om skattenedsättning i förevarande fall torde inte heller enligt styrelsen böra betraktas som en fråga om egentlig dispens, som hör hemma under Kungl. Maj:ts prövning. Därmed synes motiven för ändringar inte bärande. Under åberopande även av redovisningsmässiga nackdelar med förslaget är styrelsen inte beredd att tillstyrka det.

Vidare är att nämna, att skattefrihet för gatu- och vägbelysningskraft förordas av *kommerskollegium*, *Svenska elverksföreningen*, *Svenska kommunförbundet* och *Svenska kraftverksföreningen*. *Kontrollstyrelsen* ansluter sig till ett uttalande av energiskattenämnden enligt vilket ett slopande av skatten på sådan kraft bör övervägas.

7.4 Departementschefen

I likhet med remissinstanserna ansluter jag mig till utredningens förslag i fråga om den allmänna energiskatten. De innebär enligt min mening inte endast praktiska förbättringar utan tillgodoser på vissa punkter ett berättigat krav på beskattning, där sådan med gällande bestämmelser inte kan ske eller svårligen kan komma till stånd. Kontrollstyrelsens invändningar mot förslaget beträffande prövningen av frågor som rör skattenedsättning för bränsle och kraft för industrier med särskilt höga energikostnader finner jag inte vara av sådan tyngd att de uppväger de skäl som utredningen anfört för förslaget. Jag biträder således även det förslaget.

Utredningen har utan definitivt ställningstagande behandlat beskattningen av gatu- och vägbelysningskraft mot bakgrund av att bristande enhetlighet i skattechänscende råder beträffande sådan kraft. Skattefrihet för sådan kraft har tillstyrkts eller ifrågasatts av flera remissinstanser. Jag delar utredningens uppfattning att de rådande förhållandena är otillfredsställande. Utredningen har även antytt en lösning som enligt min mening tillgodoser kravet på en enhetligt beskattning. Lösningen innebär att gatu- och vägbelysningskraft beskattas enhetligt med visst belopp per kWh oavsett villkoren för kraftens tillhandahållande. Eftersom det sålunda finns en möjlighet att undanröja olikheterna vid nuvarande beskattning, finns det enligt min mening inte tillräckligt starka skäl att göra kraften skattefri. Skattesatsen för kraft, till vilken gatu- och vägbelysningskraften är att hänföra, utgör fr. o. m. den 1 januari 1971 10 % mot tidigare 7 %. Jag anser mig likväl kunna ansluta mig till den av utredningen diskuterade lösningen att skatten bestäms till 0,5 öre per kWh, eftersom detta belopp kan anses utgöra ett rimligt medelvärde med hänsyn till gällande skatteförhållanden. Jag förordar alltså

att bestämmelser införs om en sådan enhetligt fastställd skatt på ifrågasvarande kraft.

De ändringar jag i enlighet med det anförda förordar bör i princip genomföras med verkan fr. o. m. den 1 juli 1971.

8. Drivmedelsskatterna

8.1 Gällande ordning

För bestridande av det allmännas kostnader för vägväsendet utgår skatt på motordrivmedel enligt förordningarna 1961: 372 om bensinskatt, 1961: 653 om brännoljeskatt och 1964: 354 om gasolskatt. Härjämte utgår skatt på dessa varor enligt förordningen (1966: 21) om särskild skatt på motorbränslen och enligt den tidigare behandlade förordningen (1957: 257) om allmän energiskatt. Vid redogörelsen för energiskatten lämnades även uppgifter om de särskilda drivmedelsskatternas konstruktion, utom beträffande *brännoljeskatten*. Denna skatt utgår på brännolja, som är ägnad att användas till drift av motor i motorfordon eller i traktor eller motorredskap som tillhör klass I enligt traktorskatteförordningen (1969: 297).

Skattskyldig till brännoljeskatt är inhemsk tillverkare av brännolja och importör därav. Den som i större omfattning från depå försäljer brännolja kan bli frivilligt registrerad som skattskyldig av beskattningsmyndigheten (numera riksskatteverket). Detsamma gäller förbrukare som nyttjar brännolja såväl för drift av motor i motorfordon som för annat ändamål. Härjämte är oregistrerad tillverkare eller leverantör skattskyldig, om han levererar obeskattad brännolja till köpare under sådana förhållanden att det ej är uppenbart att oljan är avsedd för annat ändamål än motorfordonsdrift. Oregistrerad förbrukare är skattskyldig för brännolja som importeras för hans räkning och dessutom för obeskattad olja som påfylls bränsletank till eget motorfordon. Skattskyldighet inträder när brännolja levereras till oregistrerad köpare eller tas i anspråk för annat ändamål än försäljning eller, i fråga om registrerad förbrukare, när brännolja påfylls bränsletank till eget motorfordon eller överläts till annan ej registrerad.

Registrerade skattskyldiga redovisar skatt periodvis på grundval av deklaration. Vid skattepliktig import erläggs skatten till tullverket i samband med införseln.

Intäkterna av dessa skatter beräknas för budgetåret 1971/72 till 2 779 milj. kr.

8.2 Punktskatteutredningen

Utredningen diskuterar endast vissa tekniska frågor som aktualiserats vid den praktiska tillämpningen av bensin- och brännolja-skatterna. I dessa frågor framlagda förslag blir dock automatiskt tillämpliga även på beskattningen av bensin och brännolja enligt förordningen (1966: 21) om särskild skatt på motorbränslen.

8.2.1 Bensinskatten

Bensinskatt utgår, framhåller utredningen, på bensin och andra motorbränslen som innehåller minst 70 viktprocent bensin samt dessutom på denaturerad etylalkohol (etanol) och andra acykliska alkoholer och blandningar med innehåll därav, under förutsättning att varan är avsedd att användas för motordrift.

Utformningen av beskattningsområdet innebär att all slags bensin är skattepliktig, alltså även kemiskt ren bensin. Anledningen härtill är att även bensin som inte är avsedd för motordrift kan tillsättas motorbensin i sådana proportioner att blandningen fortfarande kan användas som motorbränsle. Priset på kemiskt ren bensin är dock så högt att en inblandning därav i motorbensin inte lönar sig. Utredningen föreslår att kemiskt ren bensin generellt undantas från skatteplikt, varigenom systemet med deklarationsavdrag eller försäkran för exempelvis sjukhusens användning av sårbensin kan slopas.

Praktiska svårigheter föreligger att avgöra när skatt skall utgå alkohol och alkoholblandningar, eftersom varans tillämnade användning inte framgår av varans beskaffenhet. I praktiken ifrågakommer skatteplikt endast för etyl-, metyl- och isopropylalkohol och utredningen föreslår därför, att skatteplikten även författningsmässigt begränsas till sådana alkoholer.

Karburatorvätska, som innehåller alkohol av nyss nämnt slag och som tillsätts bensin för att förhindra isbildning, anses utgöra skattepliktig vara, eftersom den förbränns i motorn. Används sådan alkohol för annat ändamål, t. ex. som tillsats till vindrutespolarvätska, är den skattefri. Det förekommer, påpekar utredningen, att isopropylalkohol försäljs i förpackningar om 50—100 cm³ för att användas antingen som karburatorvätska eller som vindrutespolarvätska. Då det ofta är tveksamt om vätskan skall beskattas eller ej, föreslår utredningen generellt undantag från skatteplikt för motoralkohol i särskilda förpackningar under en liter. Även annan bensin än kemiskt ren bensin säljs i småförpackningar för exempelvis fläckurtagning. Formellt kan skattefrihet uppnås för bensin som skall användas för annat tekniskt ändamål än motordrift mot att köparen avger försäkran angående användningen. Då detta förfarande knappast kan tillämpas vid försäljning i detaljhandeln, föreslår utredningen generellt undantag även för småför-

packningar under en liter av bensin, som är avsedd för annat tekniskt ändamål än motordrift. Dessutom föreslår utredningen att avdragsrätt i deklaration skall föreligga för alkohol och bensin som säljs till oregistrerad köpare för omförpackning och återförsäljning i småförpackningar.

Bensin med tillsats av smörjolja, som används för drift av tvåtaktsmotor, är i princip en skattepliktig vara. Bensinstationerna är normalt inte registrerade, varför bensin där säljs i redan beskattat skick. På smörjolja utgår inte bensinskatt, men väl mervärdeskatt. Den blandning av bensin och smörjolja som sker på bensinstationerna anses inte som tillverkning utan försäljning var för sig av bensin och olja.

Denna utformning av beskattningen medför enligt utredningen normalt inga problem. Det förekommer emellertid att skattskyldig levererar bensin med tillsats av smörjolja, exempelvis till biltillverkare som använder blandningen för provkörning. I sådant fall beskattas varan i sin helhet som bensin. Utredningen anger även fall, där blandningen sker hos skattskyldig och skatt därmed formellt skulle tas ut på den blandade produkten. Mot bakgrund av det anförda föreslår utredningen en författningsändring av innebörd att tillsatt smörjolja inte skall inräknas i den skattepliktiga volymen.

Som nyss nämnts är bensinstationerna normalt inte registrerade och därmed utgår skatten redan på leveranserna till bensinstationerna. Det förekommer emellertid vissa registrerade företag med detaljförsäljning och vidare finns det oljeföretag med egna bensinstationer. I dessa fall skulle skattskyldigheten formellt inträda först vid försäljningen från bensinstationen och innebära fördelar genom att skattskyldigheten inträder senare och att svinnet vid bensinstationerna inte blir beskattat. Några oljeföretag har genom kommissionsförsäljning uppnått samma effekt som om försäljningen skett av registrerad bensinstationsinnehavare. För att undanröja nu antydd konkurrensnedvridning föreslår utredningen att skattskyldighet skall inträda när leverans sker till eget försäljningsställe för detaljförsäljning. Redan här kan nämnas att utredningen föreslår samma ordning i fråga om brännoljeskatten och i konsekvens härmed även beträffande energiskatten på motorbrännolja. Vidare föreslås i överensstämmelse med vad som redan anförts i fråga om energiskatt, att skattskyldighet skall föreligga för tid även före registrering vid underlåtenhet att fullgöra registreringskyldigheten, att bestämmelser i fråga om systemet med försäkran för skattefria inköp av bensin för ej skattepliktigt ändamål tas in i bensinskatteförordningen och att skattskyldighet stadgas i förordningen för den som avgett oriktig försäkran.

Utredningen avvisar av tekniska skäl önskemål som framförts om rätt till avdrag i deklaration för bensin som används i bensindrivna bilvärmare. Utredningen anser vidare att avdrag ej bör komma i fråga för bensin som används för tillverkning av annan för motordrift av-

sedd eller användbar produkt, som ej är skattepliktig enligt bensinskatteförordningen. Uttalandet görs med hänsyn till att avdrag begärts för sådan bensin.

8.2.2 Brännoljeskatten

Utöver tidigare behandlade ändringsförslag, som avsett inte endast energiskatten och bensinskatten utan också brännoljeskatten, tar utredningen upp vissa skattskyldighetsfrågor som endast gäller brännoljeskatten.

Till skillnad mot vad som gäller i fråga om annan drivmedelsbeskattning kan, påpekar utredningen, beskattningsmyndigheten ta ut brännoljeskatt av icke registrerad. Sålunda finns bestämmelser om skattskyldighet för icke registrerad, när obeskattad brännolja påfylls eget motorfordon och vidare för icke registrerad tillverkare eller leverantör, när obeskattad brännolja levereras till köpare under sådana förhållanden att det inte är uppenbart att brännoljan är avsedd för annat ändamål än motorfordonsdrift. Genom sistnämnda bestämmelse avsåg man göra det möjligt att t. ex. påföra bensinstationsföreståndare skatt för försäld obeskattad brännolja för motorfordon.

Vid tillämpningen av dessa bestämmelser har vissa komplikationer enligt utredningen uppstått, beroende på att obeskattad olja i förordningen är definierad som olja för vilken skattskyldighet inte inträtt innan den förvärvats. Säljer exempelvis bensinstationsinnehavare brännolja utan skatt mot osann försäkran, kan skatt inte utkrävas av säljaren. Skattskyldighet för oljan har nämligen inträtt redan vid leveransen till bensinstationen. Därmed är oljan vid den senare försäljningen inte obeskattad i förordningens mening, trots att den tidigare uttagna skatten avlyfts med stöd av den i detta fall osanna försäkran, som den slutlige köparen lämnat. Med hänsyn härtill föreslår utredningen att definitionen av obeskattad brännolja ändras till olja, för vilken skatt ej påförts eller påförd skatt avlyfts.

Ett annat av utredningen angivet fall av bedrägligt förfarande är följande. Ett oljeföretags chaufför som ombesörjer leverans av eldningsolja avlämnar inte hela kvantiteten utan säljer själv en del av kvantiteten till en bensinstationsinnehavare. Denne säljer i sin tur oljan som motorbränsle till samma pris som beskattad brännolja men inlevererar ingen skatt på försäljningen. Det har, framhåller utredningen, diskuterats vem som i detta fall skall vara skattskyldig. Utredningen anser inte att krav kan riktas mot oljeföretaget. I valet mellan att anse chauffören eller bensinstationsinnehavaren som skattskyldig finner utredningen det vara mest rimligt att skattskyldigheten skall ligga på den sistnämnde.

8.3 Remissyttrandena

De av utredningen framlagda förslagen i fråga om de särskilda drivmedelsskatterna har föranlett uttalanden av endast ett fåtal remissinstanser. *Kontrollstyrelsen* biträder samtliga föreslagna ändringar i bensinskatten med den enda reservationen, att förslaget om skattskyldighet vid leverans till eget försäljningsställe för detaljförsäljning av bensin inte skall anses innefatta försäljning eller överlåtelse till egen depå. Samma reservation gör *Svenska petroleum institutet*. Förslaget om skattefrihet för kemiskt ren bensin har rönt invändning från *generaltullstyrelsen*. Enligt styrelsen finns det ingen allmän definition av denna vara och någon laboratoriemässig bestämning går inte heller att göra. Förslaget om skattefrihet för bensin i småförpackningar anser styrelsen kunna innebära risk för att sådan bensin kan komma att användas för exempelvis mopeder. Styrelsen finner åtgärden knappast vara av behovet påkallad, men motsätter sig å andra sidan inte motsvarande skattefrihet för motoralkohol.

Förslagen i fråga om brännolja skatten har föranlett erinringar endast av *kontrollstyrelsen*. Den föreslagna ändrade definitionen av beskattad brännolja för att komma till rätta med problemen vid missbruk av systemet med försäkran godtas inte av styrelsen. Effekten skulle bli, påpekar styrelsen, att skatt för samma olja skulle kunna tas ut av både leverantör och förbrukare. Styrelsen föreslår i stället att tillägg görs i bestämmelserna om skattskyldighet som täcker fallen. Föreslagna bestämmelser i författningen om skattskyldighet även för tid före registrering finner styrelsen onödiga med hänsyn till den skattskyldighet som redan är föreskriven för förbrukare i vissa fall. Förslaget om skattskyldighet redan vid leverans eller överföring av olja till skattskyldigs försäljningsställe för detaljförsäljning godtas, dock med samma reservation för överföring till egen depå som tidigare nämnts beträffande bensinskatten. Vidare biträds förslaget om att systemet med försäkran för skattefria inköp anges i själva författningen. Slutligen ifrågasätter styrelsen, om inte bestämmelser om påföljd för den som missbrukar försäkran bör införas.

8.4 Departementschefen

Jag biträder utredningens förslag till ändrad avgränsning av det skattepliktiga varuområdet för *bensinskatten* liksom förslagen om undantag från skatt för alkohol och bensin i småförpackningar under en liter och för smörjolja som ingår i bensin vid leverans från skattskyldig. Utredningens förslag om undantag även för kemiskt ren bensin har föranlett vissa erinringar från *generaltullstyrelsen*, som bl. a. åberopat att det inte

finns någon allmän definition av varan. Det är dock här fråga om en vara, som har en vedertagen benämning och som förekommer i allmänna handeln på sådant sätt att det inte bör föreligga några svårigheter att särskilja den från annan bensin. Jag anser mig därför böra ansluta mig till utredningens förslag även på denna punkt och förordar således att beskattningsområdet ändras helt i överensstämmelse med utredningens förslag. Jag biträder även utredningens förslag om att skattskyldighet skall inträda vid leverans eller överföring av bensin till försäljningsställe för detaljförsäljning som skattskyldig själv innehar. Som framhållits vid remissbehandlingen bör dock inte depå hänföras till sådant försäljningsställe. Även om leveranserna till egen depå ställs generellt utanför de förordade nya reglerna bör kravet på likformighet i beskattningen med avseende på skattskyldighetens inträde bli tillgodosett.

Härutöver förordar jag i enlighet med utredningens förslag att bestämmelser införs varigenom skattskyldighet vid underlåten registrering skall föreligga från den tidpunkt då registreringen rätteligen borde ha skett. Liksom utredningen anser jag också att systemet med försäkran för skattefria inköp av bensin för icke skattepliktigt ändamål bör finnas angivet i bensinskatteförordningen. Jag förordar således att bestämmelser härom tas in i nämnda förordning.

En motsvarighet till sistnämnda författningstillägg bör göras även i fråga om *brännoljeskatten*. Beträffande denna skatt finner jag även riktigt, att skattskyldighet skall föreligga vid leverans eller överföring av brännolja till eget försäljningsställe för detaljförsäljning som inte utgör depå. Jag biträder således utredningens förslag även på denna punkt. Däremot anser jag, liksom kontrollstyrelsen, att den av utredningen föreslagna ändrade definitionen av obeskattad brännolja bör avvisas. För att komma till rätta med de problem som föranlett utredningens förslag, nämligen missbruken av systemet med försäkran, förordar jag i stället den av kontrollstyrelsen angivna lösningen att göra kompletteringar av bestämmelserna om skattskyldighet som täcker de ifrågavarande fallen. Jag förordar således, att bestämmelser införs om skattskyldighet i sådana fall, då brännolja, som inköpts utan skatt mot försäkran, säljs eller tas in anspråk för skattepliktigt ändamål, t. ex. fylls på tank till eget motorfordon. Jag delar även kontrollstyrelsens uppfattning, att behov saknas av bestämmelser om skattskyldighet även för tid före tillverkares eller säljares registrering med hänsyn till att bestämmelser redan finns om skattskyldighet för förbrukare. Någon motsvarighet till de bestämmelser härom som jag i det föregående förordat i fråga om energiskatten och bensinskatten har jag således inte ansett behövliga för brännoljeskatten.

De ändringar i drivmedelsbeskattningen som jag i enlighet med det anförda förordar bör träda i kraft den 1 juli 1971.

9. Mervärdeskatten

9.1 Departementschefen

I enlighet med utredningens förslag har jag i det föregående förordat, att fotogen för drift av dieselmotor skall inrymmas under den allmänna energiskatten och därvid beskattas som motorbrännolja med 2,5 öre för liter. En sådan ordning förutsätter, att nämnda fotogen undantas från mervärdeskatt i överensstämmelse med vad som redan gäller i övrigt för det energiskattebelagda varuområdet. Jag förordar i enlighet härmed, att nu gällande undantag för bränsle m. m. enligt 8 § 4 förordningen (1968: 430) om mervärdeskatt den 1 juli 1971 utvidgas till att omfatta även fotogen för drift av snabbgående dieselmotor.

10. Tulltaxan

10.1 Departementschefen

Den förordade omläggningen av beskattningen av importerade malt- och läskedrycker medför ändringar i tulltaxan (1968: 25). Sålunda bör kolsyrade drycker (tulltaxenr 22.01 och 22.02) göras tullfria och tullen på lättöl, öl av klass A och B samt starköl (tulltaxenr 22.03) sänkas till 10, 12 respektive 14 kr. per 100 l. För s. k. färskt svagdricka som ej är beskattat innebär detta en tullsänkning, men det finns enligt min mening inte anledning att behandla denna dryck och lagrat lättöl olika från tullskyddssynpunkt. Jag förordar att tulltaxan ändras i enlighet härmed. Härjämte krävs ändring av tulltaxan i anledning av den förordade friheten från särskild varuskatt för chokladpuddingar hänförliga till tulltaxenr 18.06.

10. Hemställen

Under åberopande av det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

1) *förordning om upphävande av förordningen (1943: 477) om skatt å vissa pälsvaror,*

2) *förordning om ändring i förordningen (1948: 85) om försäljnings-skatt,*

3) *förordning om ändring i förordningen (1941: 251) om särskild varuskatt,*

4) *förordning om ändring i förordningen (1960: 253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker,*

5) *förordning om ändring i förordningen (1956: 545) angående omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall,*

6) *förordning om ändring i förordningen (1957: 262) om allmän energiskatt,*

7) *förordning om ändring i förordningen (1961: 372) om bensinskatt,*

8) *förordning om ändring i förordningen (1961: 653) om brännolja-skatt,*

9) *förordning om ändring i förordningen (1968: 430) om mervärde-skatt,*

10) *förordning om ändring i tulltaxan (1968: 25).*

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Kungl. Maj:t att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilagor till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten